

DOSAR NR. 1-21153227-12-1-18102021 (1-2848/2021), nr. cauzei la urmărirea penală 2021031145,
la care a fost conexată cauza penală nr.1-21191996-12-1-30122021 (1-3527/2021), nr. cauzei la urmărirea penală 2021031068,
de învinuire a lui:
- DARIE Nicolae *****, în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal
- MÎNDRESCU Sergiu *****, în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal

S E N T I N Ț Ă ÎN NUMELE LEGII

22 februarie 2023

mun.Chișinău

JUDECĂTORIA CHIȘINĂU (SEDIUL BUIUCANI)

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecător	– Vitalie BUDECI
Grefier	– Elena DADU, Alina GHETIU, Veronica NICU-DEMIAN

cu participarea:

- Acuzatorului de stat – Alina FILIMON, procuror în Procuratura mun.Chișinău, Oficiul de reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, conducătorul grupului de procurori
- Apărătorului inculpatului DARIE Nicolae *****– avocat Gheorghe COBZAC (mandat seria MA nr.1602044 din 07 februarie 2022)
- Apărătorului inculpatului DARIE Nicolae *****– avocat Vitalie ȚURCAN (mandat seria MA nr.1601662 din 18 septembrie 2021)
- Apărătorului inculpatului MÎNDRESCU Sergiu *****– avocat Dragoș BOGATU (mandat seria MA nr. 0476538 din 02 noiembrie 2021)
- Inculpatului – DARIE Nicolae *****
- Inculpatului – MÎNDRESCU Sergiu *****
- Părți vătămate – ISAC Gheorghe

în lipsa:

- Părți vătămate – CATANA Marcel, care a solicitat examinarea cauzei în lipsă

a examinat în ședință de judecată publică, în limba de stat, cauza penală de învinuire a lui:

DARIE Nicolae *****, născut la *****, cetățean al Republicii Moldova, IDNP *****, originar și domiciliat în *****, căsătorit, doi copii minori la întreținere, studii medii incomplete, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, nu se află la evidența medicului narcolog/psihiatru, anterior judecat,

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal,

și a lui

MÎNDRESCU Sergiu *****, născut la *****, cetățean al Republicii Moldova, IDNP *****, originar și domiciliat în *****, celibatar, fără persoane la întreținere, studii liceale, nesupus militar, neangajat în câmpul muncii, anterior nejudecat,

în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal.

Procedura de citare legală a fost executată.

Procurorul Alina FILIMON a solicitat ca inculpatul *DARIE Nicolae ****** să fie recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor imputate, și să-i fie stabilită pedeapsă după cum urmează:

- pentru comiterea infracțiunii art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal (redacția Legii Parlamentului nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022), sub formă de amendă în mărime de 900 (nouă sute) unități convenționale.

- pentru comiterea infracțiunii art.190 alin.(1) Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale.

În temeiul art.84 Cod penal a-i stabilit inculpatului *DARIE Nicolae ****** pedeapsa definitivă sub formă de amendă în mărime de 1300 (una mie trei sute) unități convenționale.

A solicitat aplicarea în privința inculpatului a prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu liberarea inculpatului *DARIE Nicolae ****** de executarea pedepsei.

A solicitat ca mijloacele de probă – 4 (patru) fișiere video fixate pe DVD-R și copia contractului de închiriere, să fie păstrate la materialele cauzei.

În temeiul art.229 Cod de procedură penală, a solicitat de a încasa de la *DARIE Nicolae ******, suma de 1078 (una mie șaptezeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare nr.202235A0656 din 28.10.2022.

A solicitat de a admite acțiunea civilă înaintată de către partea civilă *ISAC Gheorghe*.

De asemenea, acuzatorul de stat a solicitat ca inculpatul *MÎNDRESCU Sergiu ****** să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal (redacția Legii Parlamentului nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022), și să-i fie stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 900 (nouă sute) unități convenționale.

A solicitat aplicarea în privința inculpatului a prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu liberarea inculpatului *MÎNDRESCU Sergiu ****** de executarea pedepsei.

Partea vătămată ISAC Gheorghe a solicitat instanței de judecată admiterea acțiunii civile înaintate, cu încasarea din contul inculpatului *DARIE Nicolae ******, a prejudiciului material cauzat prin infracțiune în mărime de 1600 (una mie șase sute) euro.

*Apărătorul inculpatului DARIE Nicolae ******, *avocatul Gheorghe COBZAC*, a solicitat de a emite o sentință de încetare a procesului penal pe temeiul intervenirii amnistiei. La fel, a solicitat ca instanța de judecată să nu se expună asupra acțiunii civile.

*Apărătorul inculpatului MÎNDRESCU Sergiu ******, *avocatul Dragoș BOGATU*, a solicitat de a înceta procesul penal pe temeiul intervenirii amnistiei.

*Inculpatul DARIE Nicolae ******, a declarat că regretă fapta comisă și se căiește sincer de cele comise.
*Inculpatul MÎNDRESCU Sergiu ****** a declarat că regretă fapta comisă.

Cauza examinată conform art.364/1 CPP, în baza probelor administrate la faza de urmărire penală.

Termenul de examinare a cauzei: 18 octombrie 2021 – 22 februarie 2023.

Cu referire la materialele cauzei penale și a probelor administrate și cercetate în ședința de judecată, instanța de judecată, -

A C O N S T A T A T :

1.1. **DARIE Nicolae *******, în perioada lunii august anul 2019, data exactă nu a fost posibil de stabilit de către organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea consecințelor, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui ISAC Gheorghe, creându-i acestuia o reprezentare falsă a realității, l-a indus în eroare și i-a prezentat ca fiind adevărată fapta mincinoasă privitoare la posibilitatea perfectării pe căi legale a unui permis de conducere, emis de către autoritățile Române, pe numele lui Alexandru CHISELIUȚI.

Prin urmare, în timp ce ISAC Gheorghe se afla în ***** , i-a transmis lui DARIE Nicolae suma de 800 de euro, echivalentul a 15 611,68 lei, pentru a-l ajuta să perfecteze actul numit *supra*. La scurt timp, din motive necunoscute DARIE Nicolae a comunicat că pentru obținerea actului vizat, mai este necesară o sumă de bani, respectiv ISAC Gheorghe i-a transmis o brățară confecționată din aur cu proba 585 la preț de 1200 euro, echivalentul a 23 417,52 lei.

După primirea mijloacelor bănești și brățara menționată mai sus, DARIE Nicolae ***** , nu și-a onorat angajamentele asumate și a părăsit teritoriul Republicii Moldova, deplasându-se în Italia, acțiuni prin care a cauzat părții vătămate ISAC Gheorghe, daune în proporții considerabile în sumă totală de 39 029 lei.

Așadar, prin acțiunile sale intenționate, DARIE Nicolae ***** a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin.(1) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, încheierea actului juridic anulabil fiind determinată de comportamentul dolosiv, care a produs daune considerabile.

Tot el, **DARIE Nicolae *******, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, acționând de comun acord și după un plan bine chibzuit în prealabil cu MÎNDRESCU Sergiu ***** , în luna august 2021, ora nestabilită de organul de urmărire penală, a intrat în posesia buletinului de identitate pe numele lui ISAC Dionis cu seria ***** , emis de ÎS „CRIS REGISTRU” la 28.06.2016, numărul de identificare *****.

În circumstanțele nominalizate, la 21 august 2021, ora nestabilită de către organul de urmărire penală, DARIE Nicolae împreună cu MÎNDRESCU Sergiu s-au deplasat pe s***** , unde au prezentat lui CATANA Marcel, buletinul de identitate menționat *supra*, folosindu-se de datele cu caracter personal consemnate în buletinul persoanei date, prezentând originalul actului respectiv, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin inducerea în eroare a lui CATANA Marcel, a încheiat contractul de închiriere echipamente, în urma cărui fapt, cunoscând că nu va rambursa tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, conform clauzelor contractuale, a dobândit ilegal tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută.

În rezultatul acțiunilor ilegale comise de DARIE Nicolae în participație cu MÎNDRESCU Sergiu *****, părții vătămate CATANA Marcel i-au fost cauzate daune în proporții considerabile în sumă totală de 21 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate DARIE Nicolae ***** în participație simplă în calitate de autor, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.

Potrivit Ordonanței înaintate în cadrul ședinței de judecată din 13.12.2022 de către acuzatorul de stat Alina FILIMON, s-a dispus modificarea învinuirii în privința lui DARIE Nicolae *****, în cadrul cauzei penale nr.2021031145, inculpatul fiind pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, și anume escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin inducere în eroare, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, reieșind din faptul că prin Legea Parlamentului pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, dispoziția art.190 Cod penal a suferit modificări, cu referire la latura obiectivă, inclusiv a agravantelor, acuzatorul de stat stabilind că încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului urmează să fie modificată, iar acest fapt condiționează modificarea învinuirii aduse inculpatului DARIE Nicolae *****, în sensul completării învinuirii, deoarece prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul său la apărare.

1.2. MÎNDRESCU Sergiu *****, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, acționând de comun acord și după un plan bine chibzuit în prealabil cu DARIE Nicolae *****, în luna august 2021, ora nestabilită de organul de urmărire penală, a intrat în posesia buletinului de identitate pe numele lui ISAC Dionis cu seria *****, emis de ÎS „CRIS REGISTRU” la 28.06.2016, numărul de identificare *****.

În circumstanțele nominalizate la 21 august 2021, ora nestabilită de către organul de urmărire penală, MÎNDRESCU Sergiu împreună cu DARIE Nicolae s-au deplasat pe s*****, unde au prezentat lui CATANA Marcel, buletinul de identitate menționat supra, folosindu-se de datele cu caracter personal consemnate în buletinul persoanei date, prezentând originalul actului respectiv, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin inducerea în eroare a lui CATANA Marcel a încheiat contractul de închiriere echipamente, în urma cărui fapt, cunoscând că nu va rambursa tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, conform clauzelor contractuale, a dobândit ilegal tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută.

În rezultatul acțiunilor ilegale comise de MÎNDRESCU Sergiu ***** în participație cu DARIE Nicolae *****, părții vătămate CATANA Marcel i-au fost cauzate daune în proporții considerabile în sumă totală de 21 000 lei.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate MÎNDRESCU Sergiu ***** în participație simplă în calitate de autor, a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal, escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, săvârșită de două persoane.

Potrivit Ordonanței înaintate în cadrul ședinței de judecată din 13.12.2022 de către acuzatorul de stat Alina FILIMON, s-a dispus modificarea învinuirii în privința lui MÎNDRESCU Sergiu *****, în cadrul cauzei penale nr.2021031145, inculpatul fiind pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190

alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, și anume escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin inducere în eroare, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, reieșind din faptul că prin Legea Parlamentului pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, dispoziția art.190 Cod penal a suferit modificări, cu referire la latura obiectivă, inclusiv a agravantelor, acuzatorul de stat stabilind că încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului urmează să fie modificată, iar acest fapt condiționează modificarea învinuirii aduse inculpatului MÎNDRESCU Sergiu *****, în sensul completării învinuirii, deoarece prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul său la apărare.

PROCEDURA

2.1. În ședința de judecată, inculpații DARIE Nicolae *****, și MÎNDRESCU Sergiu ***** au declarat că le sunt cunoscute probele administrate în cadrul urmăririi penale, recunosc vinovăția în comiterea infracțiunilor imputate și nu doresc administrarea altor probe. În acest sens, în conformitate cu art.364/1 Cod de procedură penală, au depus fiecare câte o cerere prin care au solicitat examinarea cauzei în baza probelor administrate în cadrul urmăririi penale.

2.2. Potrivit prevederilor art.364/1 alin.(1) Cod de procedură penală, până la începerea cercetării judecătorești, inculpatul poate declara, personal prin înscris autentic, că recunoaște săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Conform prevederilor alin.(2) al aceluiași articol, judecata nu poate avea loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, decât dacă inculpatul declară că recunoaște în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe.

În conformitate cu prevederile art.364/1 alin.(4) Cod procedură penală, instanța de judecată admite, prin încheiere, cererea, dacă din probele administrate rezultă că faptele inculpatului sunt stabilite și dacă sunt suficiente date cu privire la persoana sa pentru a permite stabilirea unei pedepse, totodată se trece la audierea inculpatului potrivit regulilor de audiere a martorului.

2.3. Ținând cont de cererile formulate de inculpații DARIE Nicolae *****, și MÎNDRESCU Sergiu ***** întrucât în urma chestionării acestora în ședința de judecată s-a constatat că cunosc învinuirile care li se aduc, le recunosc integral, și în mod liber sunt de acord să renunțe la dreptul său constituțional de a se apăra în cauza respectivă, recunoscând integral materialul probator administrat la urmărirea penală, având în vedere că avocatul inculpatului a declarat că a avut timpul necesar pentru a discuta cu aceștia toate posibilitățile de apărare, întrucât din probele administrate la faza urmăririi penale, conținute în materialele dosarului penal, rezultă că faptele inculpaților sunt stabilite și că probele administrate și datele cu privire la persoanele inculpaților DARIE Nicolae *****, și MÎNDRESCU Sergiu ***** sunt suficiente pentru a permite instanței stabilirea unei pedepse, rechizitoriile au fost întocmite în conformitate cu prevederile art.296 Cod de procedură penală, actele de urmărire penală nu prezintă semne că ar fi lovite de nulitate absolută, materialele dosarului penal nu conțineau careva indicii că în faza de urmărire penală au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale garantate de Convenția Europeană, deoarece faptele imputate inculpaților au fost just încadrate, iar participanții la proces nu au formulat careva cereri referitoare la contestarea acestor circumstanțe, din considerentul că cererile înaintate de inculpații DARIE Nicolae *****, și MÎNDRESCU Sergiu ***** privind examinarea cauzei conform prevederilor art.364/1 Cod procedură penală sunt întemeiate și nu contravin legislației procesuale penale în vigoare, instanța de judecată le-a admis, și a dispus examinarea cauzei în baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform prevederilor art.364/1 Cod procedură penală și a

procedat la audierea acestora potrivit regulilor de audiere a martorului, conform art.364/1 alin.(4) Cod de procedură penală.

Argumentele inculpaților

3.1. Fiind audiat asupra esenței învinuirii înaintate potrivit prevederilor art.108 Cod procedură penală, în cadrul ședinței de judecată din 13.12.2022, inculpatul DARIE Nicolae *****și-a recunoscut vina integral.

Referitor la episodul din *luna august 2019, partea vătămată ISAC Gheorghe*, inculpatul a declarat că în luna august 2019, i-a comunicat lui ISAC Gheorghe, care îi este vecin, că îl poate ajuta să perfecteze permisul de conducere românesc pe numele lui Alexandru CHISELIUȚ, contra sumei de 800 de euro, dar de fapt nu cunoștea pe nimeni și nu putea să îl ajute cu perfectarea permisului. Peste o perioadă de timp, i-a comunicat lui ISAC Gheorghe că mai este nevoie de suma de 1200 euro pentru permis, cu care acesta a fost de acord. Astfel, ISAC Gheorghe i-a transmis o brățară din aur la preț de 1200 euro. După ce a primit banii nu și-a realizat promisiunea și din start nu a avut intenția de a o realiza. Cu banii primiți a plecat în Italia.

La întrebările apărătorului, inculpatul a declarat că se căiește sincer, lui ISAC Gheorghe i-a returnat suma de 600 de euro, iar restul sumei urmează să o întoarcă.

Referitor la episodul din *21 august 2021, partea vătămată CATANA Marcel*, inculpatul a declarat că în luna august 2021, s-a înțeles cu MÎNDRESCU Sergiu *****să închirieze un tăietor de beton, pentru că inițial aveau intenția să taie beton, ulterior au decis să îl vândă. El deținea buletinul lui ISAC Dionis și s-au înțeles cu MÎNDRESCU Sergiu *****ca cu acest buletin să ia în chirie acest tăietor. Au mers împreună cu MÎNDRESCU Sergiu *****în or. Vatra, *****, la CATANA Marcel, cunoscând că el oferă instrumente în chirie pentru construcții. I-au comunicat ultimului că au nevoie de un tăietor în chirie și au prezentat buletinul lui ISAC Dionis și știind că nu îl vor întoarce, au luat tăietorul de model "Stis LTS 500". Acest tăietor l-au luat ambii și l-au vândut cu suma de 300 de euro pe care i-au cheltuit împreună. A mai declarat că recunoaște vina integral în comiterea ambelor infracțiuni.

La întrebarea apărătorului, inculpatul a declarat că se căiește sincer, a achitat daunele lui CATANA Marcel în sumă de 600 euro și i-a fost returnat tăietorul din beton.

3.2. Fiind audiat asupra esenței învinuirii înaintate potrivit prevederilor art.108 Cod procedură penală, în cadrul ședinței de judecată din 13.12.2022, inculpatul MÎNDRESCU Sergiu *****și-a recunoscut vina integral. A declarat că în luna august 2021, s-a înțeles cu DARIE Nicolae *****să închirieze un tăietor de beton, pentru că inițial aveau intenția să taie beton, dar ulterior au decis să îl vândă. DARIE Nicolae *****avea buletinul lui ISAC Dionis și s-au înțeles ca cu acest buletin să ia în chirie acest tăietor. Au mers împreună cu DARIE Nicolae *****în or. Vatra, *****, la CATANA Marcel, cunoscând că el oferă spre chirie instrumente pentru construcții. I-a comunicat ultimului că are nevoie de un tăietor în chirie și a prezentat buletinul lui ISAC Dionis știind că nu îl vor întoarce, au luat tăietorul de model "Stis LTS 500". Acest tăietor l-au luat ambii și l-au vândut cu suma de 300 euro pe care i-au cheltuit împreună cu DARIE Nicolae *****. A declarat că recunoaște în totalitate vina în cele comise.

ANALIZA PROBELOR ȘI ÎNCADRAREA JURIDICĂ

4.1. Potrivit art.101 alin.(1) și (2) Cod procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere

al coroborării lor. Judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele și în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege.

Probele acuzării

4.2. Cu toate că inculpatul DARIE Nicolae *****își recunoaște vina în comiterea infracțiunii prevăzute la *art.190 alin.(1) Cod penal (episodul referitor la partea vătămată ISAC Gheorghe)*, de către organul de urmărire penală au fost acumulate suficiente probe pertinente și concludente cu privire la caracterul infracțional al faptelor comise, cât și a vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii, după cum urmează:

- Declarațiile părții vătămate *ISAC Gheorghe*, care a declarat că cu DARIE Nicolae *****se cunoaște de aproximativ 8 ani de zile. Ultimul este de baștină din satul *****, raionul Strășeni, la moment este căsătorit cu o consăteană de a lui cu care locuiește în comuna ***** din *****. De când îl cunoaște pe DARIE Nicolae *****, știe că acesta periodic se deplasează în diferite țări din Europa unde lucrează. În luna august 2019, un prieten de-al său pe nume CHISELIUȚI Alexandru, care la moment este plecat peste hotarele Republicii Moldova, i-a comunicat că are nevoie să își perfecteze un permis de conducere de tip românesc pentru a pleca la un post de muncă în Europa. În timp ce discuta cu Alexandru la telefon despre faptul dat, lângă el se afla DARIE Nicolae *****care a auzit discuția, și i-a comunicat că are posibilitatea ca legal să-l ajute pe prietenul său. DARIE Nicolae *****i-a comunicat că totul va costa 800 euro. În rezultat a primit de la Alexandru bani în sumă de 800 euro pe care i-a transmis lui DARIE Nicolae *****. Ulterior, peste câteva zile DARIE Nicolae *****i-a comunicat că mai este nevoie de niște bani, iar din motiv că atunci nu dispunea de bani, i-a transmis acestuia o brățară confecționată din aur în valoare de 1200 euro, după care urma să-i transmită suma necesară de bani, dar DARIE Nicolae *****să-i întoarcă brățara. Comunică că toată înțelegerea a avut loc în mod verbal, nu a întocmit nici o recipisă sau un alt act. După ce i-a transmis lui DARIE Nicolae banii și brățara, dânsul a plecat peste hotare, mai exact în Italia, unde din cauza unor probleme a fost reținut și arestat de către autoritățile din Italia. În rezultat, DARIE Nicolae *****nu și-a onorat obligațiunea asumată și nu a mai rezolvat problema cu permisul de conducere. După ce s-a întors în Republica Moldova, i-a solicitat lui DARIE Nicolae *****să-i restituie banii și brățara, la ce ultimul nu neagă faptul că are o datorie față de el, însă îl ține de vorbă și permanent amână, motivând prin faptul că are probleme financiare și nu are posibilitatea să-i întoarcă banii și brățara. În una din zilele lunii octombrie 2021, data exactă nu ține minte, a fost telefonat de către DARIE Nicolae *****care i-a comunicat precum că este gata să-i restituie o oarecare sumă de bani din totalul banilor și a bunurilor primite, în acea zi, i-a restituit bani în sumă de 400 euro. După care nu i-a mai transmis nici un ban. Tot în cadrul discuției purtate, DARIE Nicolae *****i-a comunicat precum că este citat la poliție pe cazul dat, tot l-a întrebat dacă va fi iertat în caz dacă îi restituie suma integrală, i-a răspuns că dacă îi restituie suma integrală atunci este gata să-l ierte. La fel a precizat că banii și brățara ce au fost transmise lui DARIE Nicolae *****îi aparțin lui și prejudiciul a fost cauzat tot lui (f.d.31-32, cauza penală nr.2021031068).

4.3. Cu toate că inculpații DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****își recunosc vina în comiterea infracțiunii prevăzute la *art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal (episodul referitor la partea vătămată CATANA Marcel)*, de către organul de urmărire penală au fost acumulate suficiente probe pertinente și concludente cu privire la caracterul infracțional al faptelor comise, cât și a vinovăției acestora în comiterea infracțiunii, după cum urmează:

- *Declarațiile părții vătămate CATANA Marcel*, care a declarat că se ocupă de darea în chirie a tehnicii și a instrumentelor pentru construcții cu sediul pe ***** din *****. La 21.08.2021, către el s-au apropiat două persoane de gen masculin care i-au comunicat că doresc să închirieze pentru 24 ore un tăietor pentru beton.

Din motiv că persoana care dorea să închirieze instrumentul nu avea asupra sa acte de identitate, contractul de închiriere l-a făcut cu persoana cu care acesta a venit împreună, acesta a prezentat un buletin de identitate pe numele lui ISAC Dionis, cu care a întocmit un contract pentru arendarea instrumentului. Buletinului de identitate i-a făcut o copie. Menționează că persoana care s-a prezentat ca ISAC Dionis seamăna cu persoana din poza de pe buletin. A doua persoană nu s-a prezentat. După scurgerea a 24 de ore, persoana nu a revenit să înteacă instrumentul, menționează că chiria pentru acesta se achita la reîntoarcerea instrumentului. Atunci a început a apela numărul indicat pe contract, însă acesta nu era disponibil, a început a căuta persoana a cui buletin era. Din discuțiile cu proprietarul buletinului de identitate, ISAC Dionis a comunicat că buletinul său cu tot cu portofel a fost pierdut și el nu cunoaște despre faptul că cu buletinul său a fost luat instrument în chirie. Lui ISAC Dionis i-a arătat înregistrările video de pe camerele montate în oficiul său, acesta a recunoscut ambele persoane, fiind cu aceștia din sat. *****, *****, și anume pe DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****. La fel, acesta a menționat că, în seara când buletinul său care considera că a fost pierdut acesta se afla cu DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****, acesta nu ținea minte circumstanțele pierderii sale din motiv că era în stare de ebrietate. Luând legătura telefonică cu MÎNDRESCU Sergiu *****, acesta a comunicat că el mai are nevoie de utilaj. Din auzite de la locatarii sat. *****, *****, instrumentul luat în chirie a fost vândut la magazinul de construcții din același sat (f.d.13, cauza penală nr.2021031145).

- *Declarațiile martorului ISAC Dionis*, care a declarat că locuiește în sat. *****, *****. La 16.08.2021, a revenit de la o nuntă dimineața. Afară repara automobilul său vecinul DARIE Nicolae *****care l-a rugat să meargă cu el cu mașina sa personală, DARIE Nicolae *****fiind la volan, după niște piese auto pentru automobilul său. În aceeași zi, a constatat că portofelul său în care se afla și buletinul său de identitate nu mai este. Menționează că, nu este sigur dacă a fost sustras sau l-a pierdut deoarece era încă în stare de ebrietate. La fel, nu a mers să îl schimbe din lipsă de timp. La 07.09.2021, a fost contactat de către o persoană care i-a comunicat că, cu buletinul său a fost luat în chirie un instrument electric și nu a fost reîntors. Cu acea persoană a mers la un depozit, unde i-au fost arătate înregistrările video din acea zi. În imaginile video a recunoscut pe vecinul său, DARIE Nicolae ***** și o persoană din localitate MÎNDRESCU Sergiu *****, care au luat instrumentul menționat în chirie. În aceeași zi, în curtea blocului de locuit s-a întâlnit cu DARIE Nicolae ***** care i-a spus că a găsit buletinul său de identitate și l-a restituit, unde l-a găsit nu i-a comunicat (f.d.15, cauza penală nr.2021031145).

- *Declarațiile martorului CIORBĂ Leonid* care a declarat că locuiește în sat. *****, *****. Deține un magazin cu materiale de construcții în sat. *****, *****. Aproximativ trei săptămâni în urmă, la sfârșitul lunii august, la magazinul pe care îl deține, la el personal a venit DARIE Nicolae *****cu care se cunosc, deoarece locuiesc în aceeași localitate. Acesta i-a spus că are probleme, dar și are nevoie de bani, a vrut ca el să-i împrumute bani, el i-a spus că dacă vrea să îi dea bani în datorie trebuie să-i lase ceva ca garanție. În aceeași zi, acesta i-a adus drept avans un tăietor pentru beton de culoare oranj și alb, în schimbul acestuia i-a oferit suma de 250 de euro. DARIE Nicolae *****a spus că banii îi întoarce timp de o săptămână, iar dacă nu îi aduce el i-a spus că îl vinde mai departe. Menționează că nu cunoștea că acest instrument este dobândit ilicit, DARIE Nicolae *****a spus că este al lui. Din motiv că, nu deținea numărul de telefon al lui DARIE Nicolae *****și nici acesta nu l-a contactat, aproximativ la o săptămână a mers la piața „Auto” din s. Vatra din ***** și a vândut unui bărbat pe care nu îl cunoaște și nici date de contact ale acestuia nu le are, tăietorul de beton, deoarece de acesta el nu avea nevoie, dar îi trebuiau banii. La 13.09.2021 a fost apelat de către DARIE Nicolae *****și i-a spus că el are nevoie de acest tăietor de beton, deoarece acesta nu este al lui și are probleme cu poliția. Peste o oră, DARIE Nicolae *****a venit la magazinul pe care îl deține și i-a comunicat aceleași lucruri, că are nevoie de acest instrument. La care el i-a spus că acesta este deja vândut. După aceasta DARIE

Nicolae *****nu l-a mai contactat. Menționează că, când a venit la magazin acesta era singur (f.d.16, cauza penală nr.2021031145).

- *Procesul-verbal de sesizare despre săvârșirea sau pregătirea pentru săvârșirea infracțiunii din 08.08.2021*, prin care CATANĂ Marcel a sesizat organul de urmărire penală al IP Buiucani al DP ***** despre faptele prejudiciabile comise (f.d.5, cauza penală nr.2021031145).

- *Ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 08.09.2021*, prin care de la CATANA Marcel a fost ridicată copia contractului de închiriere a echipamentului din 21.08.2021, un suport de tip CD-R pe care se conțin patru înregistrări video din 21.08.2021, două poze a buletinului de identitate pe numele lui ISAC Dionis (f.d.17-18, cauza penală nr.2021031145).

- *Procesul-verbal de examinare din 20.09.2021*, prin care au fost examinate patru fișiere video cu denumirea „1”, „2”, „3”, „4”, ridicate de la CATANA Marcel, conform cărora la 21.09.2021, DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****închiriază instrumentul electric (f.d.22-24, cauza penală nr.2021031145).

- *Procesul-verbal de examinare a documentelor din 21.09.2021*, prin care au fost supuse examinării copia contractului de închiriere echipamente, conform căreia părțile contractante arendator fiind CATANA Marcel în calitate de director al SRL „Natacompact”, IDNO *****și în calitate de arendatar ISAC Dionis născut la *****, IDNP *****. Obiectul contractului fiind un tăietor de beton ”Stis LTS 500”, valoarea contabilă a obiectului este de 21 000 lei. Prețul închirierii pentru folosirea obiectului închiriat este de 400 lei pentru 24 ore. Contractul s-a încheiat pe o durată de 24 ore cu începere din data de 21.08.2021, pe verso se atestă în dreptul arendatar semnătura – ISAC Dionis, iar în dreptul denumirii de arendator semnătura și înscrierea – CATANA M. La fel, se atestă ștampila SRL ”Natacompact” (f.d.26, cauza penală nr.2021031145).

4.4. Potrivit Ordonanței de punere sub învinuire din 23 decembrie 2021, dar și Rechizitoriului întocmit la 23 decembrie 2021 (întocmite în cadrul cauzei penale nr.2021031068), DARIE Nicolae *****, este învinuit de comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal al Republicii Moldova.

Potrivit Ordonanțelor de modificare a învinuirii din 13.12.2022 (f.d.156-157, cauza penală nr.2021031145), DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****, sunt învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal al Republicii Moldova.

4.5. Potrivit actelor de învinuire, fapta imputată inculpatului DARIE Nicolae *****pe cauza penală nr. 2021031068, a fost comisă în perioada lunii august 2019.

4.6. Totodată, potrivit actelor de învinuire, faptele imputate inculpaților DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****pe cauza penală nr.2021031145, au fost comise la 21 august 2021.

4.7. În conformitate cu prevederile art.8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Potrivit art.9 Cod penal, timpul săvârșirii faptei se consideră timpul când a fost săvârșită acțiunea (inacțiunea) prejudiciabilă, indiferent de timpul survenirii urmărilor.

4.8. La momentul comiterii ambelor fapte infracționale în vigoare era art.190 Cod penal din redacția Legii nr. 179 din 26 iulie 2018, care a intrat în vigoare la 17 august 2018.

4.9. Ultima modificare a normei prevăzute la art.190 Cod penal a fost operată prin Legea privind modificarea unor acte legislative nr.247 din 29.07.2022 în vigoare din 26.08.2022.

4.10. Art.190 alin.(1) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptelor infracționale) stabilea răspunderea penală pentru Escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în

care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani.

4.11. Art.190 alin.(2) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptelor infracționale) stabilea răspunderea penală pentru (2) Escrocheria săvârșită: b) de două sau mai multe persoane, se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu **închisoare de la 2 la 6 ani**, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

4.12. De asemenea, prevederile art. 190 alin. (2) din Codul penal în modalitatea expusă prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, stabilesc răspunderea penală pentru aceleași acțiuni expuse supra, însă reformulate de legiuitor, adică pentru escrocherie, ce denotă sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, săvârșită de b) două sau mai multe persoane, se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu **închisoare de la 1 la 5 ani**, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

Prin aceeași Lege nominalizată supra, aliniatul (2) al art.190 Cod penal a fost completat cu lit.c), care prevede agravanta - cu cauzarea de daune în proporții considerabile, care a fost reținută în privința inculpaților DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****prin ordonanța de modificare a învinuirii din 13.12.2022, cauza penală nr.2021031145.

4.13. Cu privire la claritatea și previzibilitatea noilor modificări, care urmează să fie reținute la caz, instanța argumentează că Curtea Constituțională prin decizia sa nr. 126 din 15 noiembrie 2018 a admis anterior că prin noua redacție a articolului 190 alin. (1) din Codul penal a fost de fapt detaliată latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie, legislatorul urmărind scopul eliminării interpretării extensive defavorabile, argument care denotă și în acest caz că nu a fost urmărit scopul excluderii infracțiunii prevăzute în redacția veche, ci doar consolidarea acesteia, iar prin noile modificări fiind vădit același sens al dispoziției normei penale în accepțiunea instanței (§§ 20, 23-25 din Decizia CC nr. 126/2018). De asemenea, Curtea a concretizat că ține de competența instanțelor de judecată să interpreteze, să clarifice și să înlăture dubiile referitoare la aplicarea articolului 190 din Codul penal, iar în acest context, și Curtea Europeană a menționat că va exista întotdeauna un element de incertitudine cu privire la sensul unei noi dispoziții legale până când va fi interpretat și aplicat de instanțele naționale (a se vedea Perinçek v. Elveția, 15 octombrie 2015 [MC], §§ 135, 138; Jobe v. Regatul Unit (dec.), 14 iunie 2011; Dmitriyevskiy v. Rusia, 3 octombrie 2017, § 82).

4.14. În conformitate cu prevederile art.14 alin.(1) Cod penal, infracțiunea este o faptă (acțiune sau inacțiune) prejudiciabilă, prevăzută de legea penală, săvârșită cu vinovăție și pasibilă de pedeapsă penală.

Conform art.51 alin.(1) Cod penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componența infracțiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale.

Potrivit art.52 alin.(1) Cod penal, se consideră componența a infracțiunii totalitatea semnelor obiective și subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracțiune concretă. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că componența infracțiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracțiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Conform art.113 alin.(1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii,

prevăzute de norma penală. Alin.(2) al aceluiași articol stabilește că calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Potrivit art.385 alin.(1) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictive; 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie.

4.15. Episodul I de care este învinuit DARIE Nicolae *** (Partea vătămată ISAC Gheorghe, cauza penală nr.2021031068):**

4.16. Soluționând chestiunile indicate la art.385 Cod de procedură penală prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul DARIE Nicolae ***** a avut loc și aceasta a fost comisă de inculpat.

4.17. Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de judecată a reieșit din cele ce succed.

*Faptul că DARIE Nicolae ***** a indus în eroare partea vătămată ISAC Gheorghe și i-a prezentat ca fiind adevărată fapta mincinoasă privitor la posibilitatea perfectării pe căi legale a unui permis de conducere, emis de autoritățile române pe numele lui Alexandru CHISELIUȚI, cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile în sumă totală de 39 029 lei, se confirmă prin însuși declarațiile acestuia făcute în cadrul ședinței de judecată din care rezultă că, în luna august 2019, i-a comunicat lui ISAC Gheorghe, care îi este vecin, că îl poate ajuta să perfecteze permisul de conducere românesc pe numele lui Alexandru CHISELIUȚI, contra sumei de 800 de euro, dar de fapt nu cunoștea pe nimeni și nu putea să îl ajute cu perfectarea permisului. Peste o perioadă de timp, i-a comunicat lui ISAC Gheorghe că mai este nevoie de suma de 1200 euro pentru permis, cu care acesta a fost de acord. Astfel, ISAC Gheorghe i-a transmis o brățară din aur la preț de 1200 euro. După ce a primit banii nu și-a realizat promisiunea și din start nu a avut intenția de a o realiza. Cu banii primiți a plecat în Italia.*

Circumstanțele nominalizate supra se confirmă prin declarațiile părții vătămate ISAC Gheorghe, din care rezultă că se cunoaște cu DARIE Nicolae ***** de aproximativ 8 ani de zile. Ultimul este de baștină din satul *****, raionul Strășeni, la moment este căsătorit cu o consăteană de a lui cu care locuiește în comuna ***** din *****. În luna august 2019, un prieten de-al său pe nume CHISELIUȚI Alexandru, care la moment este plecat peste hotarele Republicii Moldova, i-a comunicat că are nevoie să își perfecteze un permis de conducere de tip românesc pentru a pleca la un post de muncă în Europa. În timp ce discuta cu Alexandru la telefon despre faptul dat, lângă el se afla DARIE Nicolae ***** care a auzit discuția, și i-a comunicat că are posibilitatea ca legal să-l ajute pe prietenul său. DARIE Nicolae ***** i-a comunicat că totul va costa 800 euro.

În rezultat a primit de la Alexandru bani în sumă de 800 euro pe care i-a transmis lui DARIE Nicolae *****. Ulterior, peste câteva zile DARIE Nicolae *****i-a comunicat că mai este nevoie de niște bani, iar din motiv că atunci nu dispunea de bani, i-a transmis acestuia o brățară confecționată din aur în valoare de 1200 euro, după care urma să-i transmită suma necesară de bani, dar DARIE Nicolae *****să-i întoarcă brățara. Comunică că toată înțelegerea a avut loc în mod verbal, nu a întocmit nici o recipisă sau un alt act. După ce i-a transmis lui DARIE Nicolae banii și brățara, dânsul a plecat peste hotare, mai exact în Italia, unde din cauza unor probleme a fost reținut și arestat de către autoritățile din Italia. În rezultat, DARIE Nicolae *****nu și-a onorat obligațiunea asumată și nu a mai rezolvat problema cu permisul de conducere. După ce s-a întors în Republica Moldova, i-a solicitat lui DARIE Nicolae *****să-i restituie banii și brățara, la ce ultimul nu neagă faptul că are o datorie față de el, însă îl ține de vorbă și permanent amână, motivând prin faptul că are probleme financiare și nu are posibilitatea să-i întoarcă banii și brățara. În una din zilele lunii octombrie 2021, data exactă nu ține minte, a fost telefonat de către DARIE Nicolae *****care i-a comunicat precum că este gata să-i restituie o oarecare sumă de bani din totalul banilor și a bunurilor primite, în aceea zi, i-a restituit bani în sumă de 400 euro. După care nu i-a mai transmis nici un ban. Tot în cadrul discuției purtate, DARIE Nicolae *****i-a comunicat precum că este citat la poliție pe cazul dat, tot l-a întrebat dacă va fi iertat în caz dacă îi restituie suma integrală, i-a răspuns că dacă îi restituie suma integrală atunci este gata să-l ierte. La fel a precizat că banii și brățara ce au fost transmise lui DARIE Nicolae *****îi aparțin lui și prejudiciul a fost cauzat tot lui.

4.18. *Respectiv, în speță instanța de judecată reține următoarele circumstanțe de fapt:*

„**DARIE Nicolae *******, în perioada lunii august anul 2019, data exactă nu a fost posibil de stabilit de către organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea consecințelor, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui ISAC Gheorghe, creându-i acestuia o reprezentare falsă a realității, l-a indus în eroare și i-a prezentat ca fiind adevărată fapta mincinoasă privitoare la posibilitatea perfectării pe căi legale a unui permis de conducere, emis de către autoritățile Române, pe numele lui Alexandru CHISELIUȚI.

Prin urmare, în timp ce ISAC Gheorghe se afla în*****, i-a transmis lui DARIE Nicolae suma de 800 de euro, echivalentul a 15 611,68 lei, pentru a-l ajuta să perfecteze actul numit supra. La scurt timp, din motive necunoscute DARIE Nicolae a comunicat că pentru obținerea actului vizat, mai este necesară o sumă de bani, respectiv ISAC Gheorghe i-a transmis o brățară confecționată din aur cu proba 585 la preț de 1200 euro, echivalentul a 23 417,52 lei.

După primirea mijloacelor bănești și brățara menționată mai sus, DARIE Nicolae *****nu și-a onorat angajamentele asumate și a părăsit teritoriul Republicii Moldova, deplasându-se în Italia, acțiuni prin care a cauzat părții vătămate ISAC Gheorghe, daune în proporții considerabile în sumă totală de 39 029 lei.”

4.19. În temeiul art.6 alin.(1) Cod penal, persoana este supusă răspunderii penale și pedepsei penale numai pentru fapte săvârșite cu vinovăție.

În virtutea prevederilor art.8 Cod de procedură penală, (1) Persoana acuzată de săvârșirea unei infracțiuni este prezumată nevinovată atâta timp cât vinovăția sa nu-i va fi dovedită, în modul prevăzut de prezentul cod, într-un proces judiciar public, în cadrul căruia îi vor fi asigurate toate garanțiile necesare apărării sale, și nu va fi constatată printr-o hotărâre judecătorească de condamnare definitivă. (2) Nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăția sa. (3) Concluziile despre vinovăția persoanei de săvârșirea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condițiile prezentului cod, se interpretează în favoarea bănuțului, învinuitului, inculpatului.

În contextul art.6 par.1) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, orice persoană are dreptul la judecarea cauzei sale în mod echitabil, în mod public și în termen rezonabil, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa.

Art.6 par.2) al Convenției Europene a Drepturilor Omului, stabilește că orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, instanța națională trebuie să efectueze o examinare efectivă a probelor propuse de părți (vezi Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.59).

În baza principiului contradictorialității în procesul penal, principiu unanim recunoscut și susținut de jurisprudența Curții Europene pentru Drepturile Omului, sarcina probațiunii în ședințele de judecată în prima instanță, cât și în instanța de apel îi revine acuzatorului de stat, fiindcă funcția acuzării este pusă pe seama procurorului.

Curtea Europeană pentru Drepturile Omului, în (hotărârea Capean contra Belgiei din 13 ianuarie 2005), a constatat că, în domeniul penal, problema administrării probelor trebuie să fie abordată din punctul de vedere al articolului 6§2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.

4.20. În continuare instanța de judecată va da apreciere dacă fapta inculpatul DARIE Nicolae ***** întrunește elementele constitutive ale componenței infracțiunii prevăzute art.190 alin.(1) Cod penal.

Respectiv, în primul rând instanța de judecată va da apreciere elementelor componenței de bază a bază a infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal.

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

În speță instanța de judecată apreciază că DARIE Nicolae ***** prin acțiunile sale a atentat la relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor părții vătămate ISAC Gheorghe.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, are un caracter complex alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, inducerea în eroare a unei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului și părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv în proporții mari; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin intermediul inducerii în eroare făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din urmă caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

Escrocheria este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

În speță, instanța de judecată apreciază că în acțiunile lui DARIE Nicolae ***** sunt întrunite semnele constitutive ale escrocheriei, or, acesta a realizat acțiunea de inducerea în eroare a părții vătămate ISAC

Gheorghe în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, determinat de un comportament dolosiv și viclean.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.190 alin.(1) Cod penal, se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. Aceasta înseamnă că făptuitorul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate (profit).

Instanța de judecată apreciază că în speță, inculpatul DARIE Nicolae *****a comis infracțiunea imputată cu intenție directă. Or, potrivit celor constate în cadrul ședinței de judecată se atestă că DARIE Nicolae *****a avut intenția de a-l duce în eroare pe ISAC Gheorghe creându-i acestuia o reprezentare falsă a realității și prezentându-i ca fiind adevărată o faptă mincinoasă privitor la posibilitatea perfectării pe căi legale a permisului de conducere pe numele lui Alexandru CHISELIUȚI.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, potrivit art.21 Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 16 ani.

La momentul comiterii infracțiunii, inculpatul DARIE Nicolae *****avea vârsta de 29 ani, și era responsabil, fapt confirmat prin Raportul de expertiză judiciară nr.202235A0656 din 28.10.2022 (f.d.148-153, cauza penală nr.2021031145).

Respectiv, inculpatul DARIE Nicolae *****întreunește semnele subiectului infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal.

4.21. Episodul II de care este învinuit DARIE Nicolae ***și MÎNDRESCU Sergiu ***** (Partea vătămată CATANA Marcel, cauza penală nr.2021031145):**

4.22. Soluționând chestiunile indicate la art.385 Cod de procedură penală prin prisma prevederilor art.101 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că fapta de săvârșirea căreia sunt învinuiți inculpații DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****a avut loc și aceasta a fost comisă de inculpați.

4.23. Pentru a ajunge la această concluzie, instanța de judecată a reieșit din cele ce succed.

*Faptul că DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****la 21.08.2021 au indus în eroare partea vătămată CATANA Marcel, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, au încheiat contractul de închiriere echipamente, în urma cărui fapt, cunoscând că nu vor rambursa tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, conform clauzelor contractuale, au dobândit ilegal tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută, cauzându-i părții vătămate daune în proporții considerabile în sumă totală de 21 000 lei, se confirmă prin însuși declarațiile acestora făcute în cadrul ședinței de judecată din care rezultă că în luna august 2021, aceștia s-au înțeles să închirieze un tăietor de beton, pentru că inițial aveau intenția să taie beton, ulterior au decis să îl vândă. DARIE Nicolae *****deținea buletinul lui ISAC Dionis și s-au înțeles cu MÎNDRESCU Sergiu *****ca cu acest buletin să ia în chirie acest tăietor. Au mers împreună cu MÎNDRESCU Sergiu *****în or. Vatra, *****, la CATANA Marcel, cunoscând că el oferă instrumente în chirie pentru construcții. I-au comunicat ultimului că au nevoie de un tăietor în chirie și au prezentat buletinul lui ISAC Dionis și știind că nu îl vor întoarce, au luat tăietorul de model ”Stis LTS 500”. Acest tăietor l-au luat ambii și l-au vândut cu suma de 300 de euro pe care i-au cheltuit împreună.*

Circumstanțele nominalizate supra se confirmă prin declarațiile părții vătămate CATANA Marcel, din care rezultă că la 21.08.2021, către el s-au apropiat două persoane de gen masculin care i-au comunicat că doresc să închirieze pentru 24 ore un tăietor pentru beton. Din motiv că persoana care dorea să închirieze instrumentul nu avea asupra sa acte de identitate, contractul de închiriere l-a făcut cu persoana cu care acesta a venit împreună, acesta a prezentat un buletin de identitate pe numele lui ISAC Dionis, cu care a întocmit un contract pentru

arendarea instrumentului. Buletinului de identitate i-a făcut o copie. Menționează că persoana care s-a prezentat ca ISAC Dionis seamăna cu persoana din poza de pe buletin. A doua persoană nu s-a prezentat. După scurgerea a 24 de ore, persoana nu a revenit să înapoieze instrumentul, menționează că chiria pentru acesta se achita la înapoiererea instrumentului. Atunci a început a apela numărul indicat pe contract, însă acesta nu era disponibil, a început a căuta persoana a cui buletin era. Din discuțiile cu proprietarul buletinului de identitate, ISAC Dionis a comunicat că buletinul său cu tot cu portofel a fost pierdut și el nu cunoaște despre faptul că buletinul său a fost luat instrument în chirie. Lui ISAC Dionis i-a arătat înregistrările video de pe camerele montate în oficiul său, acesta a recunoscut ambele persoane, fiind cu aceștia din sat. *****, *****, și anume pe DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****. La fel, acesta a menționat că, în seara când buletinul său care considera că a fost pierdut acesta se afla cu DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****, acesta nu ținea minte circumstanțele pierderii sale din motiv că era în stare de ebrietate. Luând legătura telefonică cu MÎNDRESCU Sergiu *****, acesta a comunicat că el mai are nevoie de utilaj. Din auzite de la locatarii sat. *****, *****, instrumentul luat în chirie a fost vândut la magazinul de construcții din același sat.

Totodată, reieșind din declarațiile martorului ISAC Dionis se atestă că la 16.08.2021, a revenit de la o nuntă dimineța. Afară repara automobilul său vecinul DARIE Nicolae *****care l-a rugat să meargă cu el cu mașina sa personală, DARIE Nicolae *****fiind la volan, după niște piese auto pentru automobilul său. În aceeași zi, a constatat că portofelul său în care se afla și buletinul său de identitate nu mai este. Menționează că, nu este sigur dacă a fost sustras sau l-a pierdut deoarece era încă în stare de ebrietate. La fel, nu a mers să îl schimbe din lipsă de timp. La 07.09.2021, a fost contactat de către o persoană care i-a comunicat că, buletinul său a fost luat în chirie un instrument electric și nu a fost întors. Cu acea persoană a mers la un depozit, unde i-au fost arătate înregistrările video din acea zi. În imaginile video a recunoscut pe vecinul său, DARIE Nicolae *****și o persoană din localitate MÎNDRESCU Sergiu *****, care au luat instrumentul menționat în chirie.

Circumstanțele indicate mai sus se atestă prin declarațiile martorului CIORBA Leonid, din care rezultă că acesta deține un magazin cu materiale de construcții în sat. *****, *****. Aproximativ trei săptămâni în urmă, la sfârșitul lunii august, la magazinul pe care îl deține, la el personal a venit DARIE Nicolae *****cu care se cunosc, deoarece locuiesc în aceeași localitate. Acesta i-a spus că are probleme, dar și are nevoie de bani, a vrut ca el să-i împrumute bani, el i-a spus că dacă vrea să îi dea bani în datorie trebuie să-i lase ceva ca garanție. În aceeași zi, acesta i-a adus drept avans un tăietor pentru beton de culoare oranj și alb, în schimbul acestuia i-a oferit suma de 250 de euro. DARIE Nicolae *****a spus că banii îi întoarce timp de o săptămână, iar dacă nu îi aduce el i-a spus că îl vinde mai departe. Menționează că nu cunoștea că acest instrument este dobândit ilicit, DARIE Nicolae *****a spus că este al lui. Din motiv că, nu deținea numărul de telefon al lui DARIE Nicolae *****și nici acesta nu l-a contactat, aproximativ la o săptămână a mers la piața „Auto” din s. Vatra din *****și a vândut unui bărbat pe care nu îl cunoaște și nici date de contact ale acestuia nu le are, tăietorul de beton, deoarece de acesta el nu avea nevoie, dar îi trebuiau banii. La 13.09.2021 a fost apelat de către DARIE Nicolae *****și i-a spus că el are nevoie de acest tăietor de beton, deoarece acesta nu este al lui și are probleme cu poliția. Peste o oră, DARIE Nicolae *****a venit la magazinul pe care îl deține și i-a comunicat aceleași lucruri, că are nevoie de acest instrument. La care el i-a spus că acesta este deja vândut.

Concomitent, potrivit proceselor-verbale de ridicare și examinare din 08.09.2021 și 20.09.2021, a fost ridicat și examinat copia contractului de închiriere echipamente, conform căreia părțile contractante arendator fiind CATANA Marcel în calitate de director al SRL „Natacompact”, IDNO *****și în calitate de arendatar ISAC Dionis născut la *****, IDNP *****. Obiectul contractului fiind un tăietor de beton ”Stis LTS 500”, valoarea contabilă a obiectului este de 21 000 lei. Prețul închirierii pentru folosirea obiectului închiriat este de 400 lei

pentru 24 ore. Contractul s-a încheiat pe o durată de 24 ore cu începere din data de 21.08.2021, pe verso se atestă în dreptul arendatar semnătura – ISAC Dionis, iar în dreptul denumirii de arendator semnătura și înscrierea – CATANA M. La fel, se atestă ștampila SRL "Natacompact".

De asemenea, potrivit procesului-verbal de examinare din 20.09.2021, au fost examinate patru fișiere video cu denumirea „1”, „2”, „3”, „4”, ridicate de la CATANA Marcel, conform cărora la 21.09.2021, DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****închiriază instrumentul electric.

4.24. Respectiv, în speță instanța de judecată reține următoarele circumstanțe de fapt:

"DARIE Nicolae *****, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, acționând de comun acord și după un plan bine chibzuit în prealabil cu MÎNDRESCU Sergiu *****", în luna august 2021, ora nestabilită de organul de urmărire penală, a intrat în posesia buletinului de identitate pe numele lui ISAC Dionis cu seria *****", emis de ÎS „CRIS REGISTRU” la 28.06.2016, numărul de identificare *****.

În circumstanțele nominalizate, la 21 august 2021, ora nestabilită de către organul de urmărire penală, DARIE Nicolae împreună cu MÎNDRESCU Sergiu s-au deplasat pe s*****", unde au prezentat lui CATANA Marcel, buletinul de identitate menționat supra, folosindu-se de datele cu caracter personal consemnate în buletinul persoanei date, prezentând originalul actului respectiv, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând umările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin inducerea în eroare a lui CATANA Marcel, a încheiat contractul de închiriere echipamente, în urma cărui fapt, cunoscând că nu va rambursa tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, conform clauzelor contractuale, a dobândit ilegal tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută.

În rezultatul acțiunilor ilegale comise de DARIE Nicolae în participație cu MÎNDRESCU Sergiu *****", părții vătămate CATANA Marcel i-au fost cauzate daune în proporții considerabile în sumă totală de 21 000 lei.”

"MÎNDRESCU Sergiu *****, urmărind scopul sustragerii bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, acționând de comun acord și după un plan bine chibzuit în prealabil cu DARIE Nicolae *****", în luna august 2021, ora nestabilită de organul de urmărire penală, a intrat în posesia buletinului de identitate pe numele lui ISAC Dionis cu seria *****", emis de ÎS „CRIS REGISTRU” la 28.06.2016, numărul de identificare *****.

În circumstanțele nominalizate la 21 august 2021, ora nestabilită de către organul de urmărire penală, MÎNDRESCU Sergiu împreună cu DARIE Nicolae s-au deplasat pe s*****", unde au prezentat lui CATANA Marcel, buletinul de identitate menționat supra, folosindu-se de datele cu caracter personal consemnate în buletinul persoanei date, prezentând originalul actului respectiv, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând umările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin inducerea în eroare a lui CATANA Marcel a încheiat contractul de închiriere echipamente, în urma cărui fapt, cunoscând că nu va rambursa tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, conform clauzelor contractuale, a dobândit ilegal tăietorul pentru beton de model „StisLTS500”, după care a părăsit locul comiterii infracțiunii, deplasându-se într-o direcție necunoscută.

În rezultatul acțiunilor ilegale comise de MÎNDRESCU Sergiu *****în participație cu DARIE Nicolae *****", părții vătămate CATANA Marcel i-au fost cauzate daune în proporții considerabile în sumă totală de 21 000 lei.”

4.25. În continuare instanța de judecată va da apreciere dacă fapta inculpaților DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****înrunește elementele constitutive ale componenței infracțiunii prevăzute art.190 alin.(2) lit. b) și c) Cod penal.

Respectiv, în primul rând instanța de judecată va da apreciere elementelor componenței de bază a bază a infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal (în redacția Legii Parlamentului nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022).

Obiectul juridic special al infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile.

În speță instanța de judecată apreciază că inculpații DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****prin acțiunile sale au atentat la relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor părții vătămate CATANA Marcel.

Latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, constă în sustragerea bunurilor altei persoane și acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, inducerea în abuzul de încredere, inducerea sau menținerea în eroare; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv în proporții mari; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin intermediul inducerii în eroare făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndreptățit a le lua. În astfel de situații nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa. Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din urmă caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

Escrocheria este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

În speță, instanța de judecată apreciază că în acțiunile inculpaților DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****sunt întrunite semnele constitutive ale escrocheriei, or, aceștia au realizat acțiunea de inducerea în eroare a părții vătămate CATANA Marcel.

Latura subiectivă a infracțiunii specificate la art.190 alin.(1) Cod penal, se manifestă prin vinovăție sub formă de intenție directă. Aceasta înseamnă că făptuitorul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special – a scopului de cupiditate (profit).

Instanța de judecată apreciază că în speță, DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****au comis infracțiunea imputată cu intenție directă. Or, potrivit celor constate în cadrul ședinței de judecată se atestă că inculpații au avut intenția de a-l duce în eroare pe CATANA Marcel creându-i acestuia o reprezentare falsă a realității, încheind un contract cu acesta fără a avea intenția de a respecta clauzele contractuale și folosind datele cu caracter personal consemnate în buletinul de identitate ale altei persoane (ISAC Dionis), care nu cunoștea despre intenția inculpaților.

Subiectul infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal, potrivit art.21 Cod penal, este persoana fizică responsabilă care la momentul comiterii faptei avea împlinită vârsta de 16 ani.

La momentul comiterii infracțiunii, inculpatul DARIE Nicolae *****avea vârsta de 31 ani, și era responsabil, iar inculpatul MÎNDRESCU Sergiu *****avea vârsta de 33 ani, și era responsabil.

Pe parcursul judecării cauzei au apărut dubii cu privire la starea de responsabilitate a inculpatului DARIE Nicolae *****, prin urmare a fost dispusă efectuarea expertizei psihiatrico-legale. Prin Raportul de expertiză judiciară nr. 202235A0656 din 28.10.2022 s-a concluzionat că la momentul comiterii faptelor, perioada lunii

august 2019 și 21.08.2021, DARIE Nicolae *****nu suferea de careva maladie psihică cronică, conform stării psihice avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale prezentă, deci a acționat cu discernământ.

Respectiv, inculpații DARIE Nicolae *****și MÎNDRESCU Sergiu *****înrutesc semnele subiectului infracțiunii prevăzute la art.190 alin.(1) Cod penal.

4.26. După cum a fost menționat supra, inculpații au fost puși sub învinuire și deferiți justiției pentru comiterea infracțiunii de escrocherie, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare, săvârșită de două persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile, prevăzută la art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal.

Respectiv, în continuare instanța de judecată va da apreciere agravantei prevăzute la art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal, care i-a fost imputată inculpaților prin actele de învinuire, acuzare susținută în ședința de judecată de către acuzatorul de stat.

Instanța de judecată reține că pentru a imputa făptuitorilor circumstanța agravantă prevăzută de lit.b) al art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal – „de două sau mai multe persoane”, este necesar infracțiunea să fie săvârșită în coautorat sau de către o persoană care întrunește semnele subiectului infracțiunii, în comun cu una sau mai multe persoane care nu întrunesc aceste semne.

Instanța de judecată reține că DARIE Nicolae *****este pus sub învinuire pentru comiterea infracțiunii împreună și prin înțelegere prealabilă cu o altă persoană, MÎNDRESCU Sergiu *****.

Respectiv, instanța de judecată atestă că agravanta prevăzută la art.190 alin.(2) lit.b) Cod penal este întrunită.

Cu referire la agravanta stabilită la art.190 alin.(2) lit. c) „cu cauzarea de daune în proporții considerabile” instanța de judecată menționează că potrivit art. 126 alin. (2) din Codul penal, caracterul considerabil sau esențial al daunei cauzate se stabilește luându-se în considerare valoarea, cantitatea și însemnătatea bunurilor pentru victimă, starea materială și venitul acesteia, existența persoanelor întreținute, alte circumstanțe care influențează esențial asupra stării materiale a victimei, iar în cazul prejudicierii drepturilor și intereselor ocrotite de lege – gradul lezării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Circumstanța agravantă „cu cauzarea de daune considerabile” are un caracter estimativ. Ea nu este formalizată prin prevederi legale, așa cum este cazul „proporții mari” sau al „proporțiilor deosebit de mari”, ori al „proporțiilor mici”. Astfel, reieșind din doctrina penală, dacă victima are o stare materială „satisfăcătoare”, atunci nu va funcționa circumstanța agravantă „săvârșirea infracțiunii cu cauzarea de daune în proporții considerabile”. Dacă însă starea materială a victimei este „nesatisfăcătoare”, atunci circumstanța agravantă menționată devine funcțională.

Instanța de judecată reține inculpaților de către organul de urmărire penală le-a fost imputată comiterea infracțiunii în prezența agravantei prevăzute de art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal, reieșind din faptul că partea vătămată CATANA Marcel a indicat în plângerea adresată organelor de drept că prin acțiunile inculpaților i-a fost cauzat un prejudiciu considerabil.

În acest sens, instanța de judecată menționează că pentru a fi constatată circumstanța prevăzută la lit.c) al art.190 alin.(2) Cod penal, este necesar de a fi prezentate în cadrul ședinței de judecată probe pertinente și admisibile, care ar confirma prejudiciul considerabil cauzat părții vătămate. Respectiv, această sarcină îi revine părții acuzării, în conformitate cu pct.(1) alin.(1) art.53 Cod de procedură penală.

În speță, agravanta „cu cauzarea de daune în proporții considerabile”, se probează prin declarațiile părții vătămate CATANA Marcel și prin copia contractului de închiriere echipamente, fiind indicată valoarea contabilă a tăietorului de beton ”StisLTS500”. Având în vedere că inculpații au recunoscut comiterea faptelor

imputate de către organul de urmărire penală, precum și încadrarea juridică a acestora, neavând obiecții în acest sens și reieșind din probele anexate la materialele cauzei penale referitor la dauna considerabilă provocată părții vătămate, instanța de judecată va reține în speță agravanta prevăzută la art.190 alin.(2) lit.c) Cod penal.

4.27. Audiind participanții la proces, cercetând probele prezentate din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, reieșind din limitele învinuirii înaintate, instanța de judecată consideră că în ședința de judecată s-a stabilit cu certitudine vinovăția inculpatului DARIE Nicolae *****în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal și vinovăția inculpatului MÎNDRESCU Sergiu *****în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal.

Examinarea posibilității încetării procesului penal în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021

5.1. Instanța reține că, la caz, acuzatorul de stat Alina FILIMON a solicitat ca inculpatul DARIE Nicolae *****să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, iar inculpatul MÎNDRESCU Sergiu *****să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, și să le fie stabilite pedepse sub formă de amendă, cu liberarea inculpaților de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea amnistiei.

5.2. Pe de altă parte, se reține că partea apărării a solicitat prin cerere încetarea procesului penal în privința inculpaților, în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021.

5.3. Referitor la cele invocate de părți, instanța de judecată reține că în corespundere cu art. 107 alin. (1) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei, fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei.

5.4. Potrivit art. 275 pct. 4) Cod de procedură penală, urmărirea penală nu poate fi pomică, iar dacă a fost pomică, nu poate fi efectuată, și va fi încetată în cazurile în care a intervenit amnistia.

5.5. Conform art. 285 alin. (2) și (7) Cod de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)–9) din prezentul cod. Încetarea urmăririi penale și liberarea persoanei de răspundere penală nu pot avea loc contrar voinței acesteia. În acest caz, urmărirea penală continuă.

5.6. Potrivit art. 350 alin. (1) Cod de procedură penală, dacă în ședința preliminară s-au constatat temeiurile prevăzute în art. 332, instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă.

5.7. Conform art. 332 alin. (1) și (5) Cod de procedură penală, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile prevăzute în art. 285 alin. (2), instanța, prin sentință motivată, încetează procesul penal în cauza respectivă. În cazul prevăzut la art. 275 pct. 4), încetarea procesului penal nu se admite fără acordul inculpatului. În acest caz, procedura continuă în mod obișnuit.

5.8. Potrivit art. 384 alin. (1), (3) și (4) Cod de procedură penală, instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinței de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. Instanța își întemeiază sentința numai pe probele care au fost cercetate în ședința de judecată.

5.9. Conform art. 389 alin. (1) și (4) pct. 2) Cod de procedură penală, sentința de condamnare se adoptă numai în condiția în care, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost

confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată. Sentința de condamnare se adoptă cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei în cazul amnistiei conform art. 107 Cod penal.

5.10. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), alin. (4) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă: descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, încadrarea juridică a acțiunilor inculpatului. Partea descriptivă a sentinței de încetare a procesului penal trebuie să conțină descrierea și motivarea temeiurilor pentru încetarea procesului penal.

5.11. Conform art. 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, în dispozitivul sentinței de condamnare trebuie să fie arătate constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, categoria și mărimea pedepsei aplicate inculpatului. În caz dacă instanța îl găsește pe inculpat vinovat, dar îl liberează de pedeapsă pe baza prevederilor respective ale Codului penal, ea este obligată să menționeze aceasta în dispozitivul sentinței.

5.12. Potrivit art. 396 pct. 2) Cod de procedură penală, dispozitivul sentinței de încetare a procesului penal trebuie să cuprindă dispoziția de încetare a procesului penal și motivul pe care se întemeiază încetarea procesului.

5.13. În corespundere cu art. 1 alin. (4) din Legea nr. 243 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, aplicarea amnistiei față de persoanele inculpate se decide de instanța de judecată, la faza de judecare a cauzei. Art. 2 alin. (1) și (4) prescriu că, procesele penale în privința infracțiunilor săvârșite până la adoptarea prezentei legi, pentru care Codul penal nr.985/2002 prevede drept pedeapsă principală maximă o pedeapsă nu mai aspră decât pedeapsa cu închisoare pe un termen de 7 ani, încetează la faza de judecare a cauzei, cu excepțiile prevăzute de prezenta lege. În privința persoanei care refuză încetarea procesului penal, conform alin. (1) din prezentul articol, instanța de judecată, la pronunțarea sentinței, poate hotărî încetarea procesului penal dacă, în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată, inculpatul întrunește criteriile stabilite la art. 1 și nu cade sub incidența art. 6.

5.14. Astfel, consecutivitatea prescripțiilor din art. 1 alin. (1), 7 alin. (1) – (8), 2 alin. (4), 275 pct. 4), 285 alin. (2) și (7), 350 alin. (1), 332 alin. (1) și (5), 384 alin. (1), (3) și (4), 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394 alin. (1) pct. 1), 2) și 5), 395 alin. (1) pct. 2) și 3) Cod de procedură penală, atestă clar și concludent că încetarea procesului penal în cazul amnistiei poate fi dispusă doar de instanța de fond, și doar la faza ședinței preliminare, când inculpatul consimte (art. 350 alin. (1), 332 alin. (1) Cod de procedură penală). Ulterior însă, dat fiind că procedura continuă în mod obișnuit (art. 332 alin. (5) Cod de procedură penală), instanțele de fond și de apel (art. 413 alin. (1), art. 415 alin. (1) pct. 2), 419 Cod de procedură penală), hotărăsc asupra învinuirii înaintate inculpatului și aplicarea actului de amnistie doar prin adoptarea sentinței sau deciziei, de condamnare, când vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanța de judecată, iar în dispozitiv - cu constatarea că inculpatul este vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de legea penală, cu stabilirea pedepsei și cu liberarea de executarea ei (art. 384, 389 alin. (1) și (4) pct. 2), 394, 395 Cod de procedură penală). În același timp, legiuitorul în prevederile art. 391 Cod de procedură penală (sentința de încetare a procesului penal), nu a statuat că, după ce procedura continuă în mod obișnuit și instanța hotărăște asupra învinuirii înaintate inculpatului, ea va adopta o sentință de încetare a procesului penal în cazul aplicării actului amnistiei, cât, de altfel, și a prescripției. Or, aceste două cazuri de nereabilitare a persoanei, spre deosebire de celelalte situații similare, regăsite în art. 391 Cod de procedură penală, sunt soluționate, după faza ședinței preliminare (art. 332 alin. (5), 384 Cod de procedură penală), doar în cadrul adoptării unei sentințe sau decizii (instanței de apel) de condamnare, în virtutea esenței sale procedurale și a specificului de a hotărî asupra

învinuirii formulate inculpatului în condițiile prescrise la art. 389, 394 alin. (1) și (2) și 395 Cod de procedură penală, spre deosebire de cele prevăzute în art. 394 alin. (4) și 396 Cod de procedură penală, adică cele proprii unei sentințe de încetare. Mai mult, prevederile de drept enunțate nu sunt declarate neconstituționale și nici nu contravin reglementărilor internaționale, pentru a fi exceptate și omise, deci urmează a fi aplicate întocmai (art. 1 alin. (1), art. 7 alin. (1) – (8) Cod de procedură penală).

5.15. În asemenea circumstanțe, având în vedere faptul că cauza penală a fost examinată în fond în cadrul cercetării judecătorești, instanța de judecată apreciază că în speță, urmează a fi stabilită pedeapsă, iar ulterior, urmează a fi examinată posibilitatea liberării de pedeapsa a inculpaților stabilită în temeiul Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021.

PEDEAPSA

6.1. Ținând cont de prevederile art.26, 101 Cod de procedură penală, instanța de judecată judecă materialele și cauzele penale conform legii și propriei convingeri bazate pe probele cercetate în procedura judiciară respectivă.

Potrivit art.24 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În cazul săvârșirii unei infracțiuni instanța de judecată este singură în măsură să înfăptuiască nemijlocit opera de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a comis acea infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării acestei operațiuni, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei în cadrul operațiunii de individualizare a acesteia.

Potrivit art.61 alin.(1) și (2) Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală și corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii și pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială.

Instanța remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor lui, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune. De altfel, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea comiterii de noi infracțiuni atât de către condamnat, cât și de alte persoane. Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni. De asemenea, o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindictivă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „prețul” pe care trebuie să-l

plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile și urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptății, inclusiv prin prisma principiilor proporționalității și cel al echității lor.

Instanța concluzionează că sentința de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât și pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracțiuni și va constitui o garanție și o asigurare că drepturile și libertățile consfințite în Constituția Republicii Moldova și alte legi ale statului sunt apărute, iar violarea lor este contracarată și pedepsită.

În cadrul individualizării pedepsei, instanța de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniștri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancțiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniștri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegațiilor de Miniștri, potrivit căreia „natura și durata sancțiunilor și măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporțională cu gravitatea infracțiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Referitor la pedeapsa aplicabilă inculpatului DARIE Nicolae *****

6.2. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de judecată în conformitate cu art.7, 75 Cod penal, ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, de caracterul și gradul pericolului social deosebit al infracțiunii comise, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de comportamentul inculpatului.

Referitor la gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, de caracterul și gradul pericolului social deosebit al infracțiunii comise, instanța de judecată reține următoarele:

Infracțiunile prevăzute de art.190 alin.(1) și art.190 alin.(2) lit.b) și c) (prin prisma Legii Parlamentului pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022) Cod penal, săvârșite de către DARIE Nicolae ***** fac parte din categoria infracțiunilor *mai puțin grave*. Suportul normativ al acestei concluzii derivă din interpretarea sistemică a art.190 alin.(1), art.190 alin.(2) lit.b) și c) și art.16 alin.(3) Cod penal.

În acest sens instanța de judecată reține că infracțiunile comise de către acesta fac parte din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului, care atentează la una din valorile supreme – dreptul de proprietate, care este garantat atât prin Constituție, cât și prin actele internaționale la care Republica Moldova este parte. La momentul actual, se atestă un număr semnificativ de cauze examinate în instanța de judecată referitor la această categorie de infracțiuni, ceea ce atestă că acest flagel este unul de importanță majoră, ce necesită acțiuni consistente de combatere și prevenire.

*Referitor la personalitatea inculpatului DARIE Nicolae ****** instanța de judecată reține că potrivit informației privind trecutul infracțional al inculpatului, se atestă că acesta anterior nu a fost condamnat (f.d.40, cauza penală nr.2021031068 și f.d.30-31; 167, cauza penală nr.2021031145).

Referitor la circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, instanța de judecată reține următoarele:

Procurorul Ivan BURLACU, în rechizitoriu întocmit în cauza penală nr.2021031068, și procurorul Drăgălin PĂDURE, în rechizitoriu întocmit în cauza penală nr.2021031145, nu au invocat existența cărorva circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 alin.(1) Cod penal, sau a cărorva circumstanțe agravante prevăzute

de art.77 alin.(1) Cod penal, care ar urma a fi reținute la stabilirea pedepsei în privința inculpatului DARIE Nicolae *****la stabilirea pedepsei.

Subsecvent instanța de judecată reține că în cadrul dezbaterilor judiciare nici acuzatorul de stat Alina FILIMON, și nici apărătorul inculpatului nu au invocat existența cărorva circumstanțe.

Astfel, instanța de judecată menționează că în urma examinării cauzei penale, **nu a identificat careva circumstanțe atenuate prevăzute de art.76 alin.(1) Cod penal**, care ar urma a fi reținute la stabilirea pedepsei în privința inculpatului DARIE Nicolae *****.

Totodată, reieșind din faptul că partea acuzării nu a invocat existența cărorva circumstanțe agravante prevăzute de art.77 alin.(1) Cod penal, pentru a nu depăși limitele învinuirii formulate de acuzare, instanța de judecată **nu va reține în speță nicio circumstanță agravantă**.

6.3. Art.190 alin.(1) Cod penal, în vigoare la data comiterii infracțiunii pe cauza penală nr.2021031068 (august 2019), stabilește pedeapsă cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

6.4. Instanța de judecată reține că prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, au fost operate modificări la art.190 alin.(1) Cod penal, și anume în sancțiunea alineatului (1), textul „de la 550 la 850” a fost substituit cu textul „de la 550 la 1000”.

6.5. În speță, instanța de judecată reține că inculpatul DARIE Nicolae ***** , a fost dedus judecății pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, care a fost comisă până la operarea modificărilor prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în sancțiunea art.190 alin.(1) Cod penal.

6.6. Astfel având în vedere faptul că modificările operate la art.190 alin.(1) Cod penal, înăspresc situația inculpatului DARIE Nicolae *****în cazul infracțiunii comise, iar potrivit art.10 alin.(2) Cod penal, legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv, la examinarea prezentei cauze în cazul infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal comisă de către inculpatul DARIE Nicolae ***** , până la operarea modificărilor prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în sancțiunea art.190 alin.(1) Cod penal, instanța de judecată va aplica legea penală în vigoare la momentul comiterii infracțiunii, care în cazul de față are efect ultraactiv.

6.7. Art.190 alin.(2) Cod penal (în vigoare la momentul comiterii faptelor infracționale pe cauza penală nr.2021031145) stabilea răspunderea penală pentru (2) Escrocheria săvârșită: b) de două sau mai multe persoane, d) cu folosirea situației de serviciu, care se pedepsea la acel moment cu amendă în mărime de la 850 la 1350 unități convenționale sau cu închisoare de la 2 la 6 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

6.8. Prevederile art. 190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal în modalitatea expusă prin Legea nr. 247 din 29 iulie 2022, stabilesc răspunderea penală pentru aceleași acțiuni expuse supra, însă reformulate de legiuitor, adică pentru escrocherie, ce denotă sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, săvârșită de b) două sau mai multe persoane, c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 3 ani.

6.9. Respectiv, în temeiul art.10 alin.(1) Cod penal, în cazul infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, comise până la operarea modificărilor prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr.247

din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, , instanța de judecată va aplica art.190 alin.(2) Cod penal în vigoare în momentul examinării cauzei penale.

6.10. Potrivit art.75 alin.(2) Cod penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

6.11. Curtea Europeană în jurisprudența sa s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, §104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

6.12. După cum a fost menționat supra, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal sunt stabilite următoarele categorii alternative de pedeapsă ce pot fi aplicate persoanelor fizice: amendă, muncă neremunerată în folosul comunității și închisoare.

6.13. Conducându-se de criteriile de stabilire a pedepsei analizate în pct.6.2 al prezentei sentințe, precum și reieșind din faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor imputate, solicitând examinarea cauzei conform procedurii prevăzute de art.364/1 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că față de inculpatul DARIE Nicolae *****, pentru comiterea de către acesta a infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, este oportun de a fi aplicată o pedeapsă sub formă de amendă, care va asigura atingerea scopurilor pedepsei penale, or, careva temeiuri ce ar justifica o pedeapsă mai aspră din rândul pedepselor alternative stabilite în dispoziția normei respective, nu au fost constatate.

6.14. După cum a fost menționat supra, potrivit art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitorii și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

6.15. Respectiv, noile limite ale pedepsei care sunt pasibile aplicării față de inculpatul DARIE Nicolae *****, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(1) Cod penal, în vigoare la data comiterii infracțiunii, determinate potrivit art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, coroborate cu prevederile art. 64 alin.(3) Cod penal, urmează a fi stabilite după cum urmează: amendă în mărime de la 500 (cinci sute) unități convenționale până la 637,5 (șase sute treizeci și șapte, 5) unități convenționale.

6.16. Subsecvent, noile limite ale pedepsei care sunt pasibile aplicării față de inculpatul DARIE Nicolae *****, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, prin prisma Legii Parlamentului pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, determinate potrivit art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, urmează a fi stabilite după cum urmează: amendă în mărime de la 637,5 (șase sute treizeci și șapte,5) unități convenționale la 1012,5 (una mie doisprezece,5) unități convenționale.

6.17. Conducându-se de criteriile de stabilire a pedepsei analizate în pct.6.2 al prezentei sentințe, reieșind din faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunilor imputate, solicitând examinarea cauzei conform procedurii prevăzute de art.364/1 Cod de procedură penală, precum și din noile limite ale pedepselor, stabilite în baza art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că față de inculpatul DARIE Nicolae *****umează a fi aplicate pedepse, după cum urmează:

- pentru comiterea infracțiunii art.190 alin.(1) Cod penal (cauza penală nr.2021031068), sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 30 000 (treizeci mii) lei;
- pentru comiterea infracțiunii art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal (cauza penală nr.2021031145), sub formă de amendă în mărime de 900 (nouă sute) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 45 000 (patruzeci și cinci mii) lei.

6.18. Având în vedere că norma penală prevăzută la art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, stabilește pedeapsa complementară obligatorie, reieșind din aceleași criterii de individualizare a pedepsei penale, instanța de judecată consideră necesar de a-i aplica inculpatului DARIE Nicolae *****, pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an.

6.19. La caz, sunt operabile stipulațiunile art.84 alin.(1) Cod penal, *in concreto*.

6.20. Potrivit art.84 alin.(1), dacă o persoană este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni fără să fi fost condamnată pentru vreuna din ele, instanța de judecată, pronunțând pedeapsa pentru fiecare infracțiune aparte, stabilește pedeapsa definitivă pentru concurs de infracțiuni prin cumul, total sau parțial, al pedepselor aplicate, dar pe un termen nu mai mare de 25 de ani de închisoare, iar în privința persoanelor care nu au atins vârsta de 18 ani și a persoanelor care au atins vârsta de 18 ani, dar nu au atins vârsta de 21 de ani, care nu au mai fost condamnată pe un termen nu mai mare de 12 ani și 6 luni. În cazul în care persoana este declarată vinovată de săvârșirea a două sau mai multor infracțiuni ușoare și/sau mai puțin grave, pedeapsa definitivă poate fi stabilită și prin absorbirea pedepsei mai ușoare de pedeapsa mai aspră.

6.21. În circumstanțele descrise, luând în considerație normele legale enunțate și practica judiciară, deoarece inculpatul DARIE Nicolae *****a comis o infracțiune prevăzută de art.190 alin.(1) Cod penal și o infracțiune prevăzută de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, prin concurs real, fără a fi condamnat pentru vreuna din ele, instanța de judecată cu referire la prevederile art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor sub formă de amendă, stabilește inculpatului DARIE Nicolae *****, pentru comiterea de către acesta, prin concurs real a infracțiunilor sus indicate o pedeapsă principală definitivă sub formă de **amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 50 000 (cincizeci mii) lei, precum și pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an**

Referitor la pedeapsa aplicabilă inculpatului MÎNDRESCU Sergiu *****

6.22. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de judecată în conformitate cu art.art.7, 75 Cod penal, ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, de caracterul și gradul pericolului social deosebit al infracțiunii comise, de personalitatea inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de comportamentul inculpatului.

Referitor la gravitatea infracțiunii săvârșite, motivul acesteia, de caracterul și gradul pericolului social deosebit al infracțiunii comise, instanța de judecată reține următoarele:

Infrațiunea prevăzută de art.190 alin.(2) lit.b) și c) (prin prisma Legii Parlamentului pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022) Cod penal, săvârșite de către MÎNDRESCU Sergiu *****face parte din categoria infracțiunilor *mai puțin grave*. Suportul normativ al acestei concluzii derivă din interpretarea sistemică a art.190 alin.(2) lit.b) și c) și art.16 alin.(3) Cod penal.

În acest sens instanța de judecată reține că infracțiunile comise de către acesta fac parte din capitolul infracțiunilor contra patrimoniului, care atentează la una din valorile supreme – dreptul de proprietate, care este garantat atât prin Constituție, cât și prin actele internaționale la care Republica Moldova este parte. La momentul actual, se atestă un număr semnificativ de cauze examinate în instanța de judecată referitor la această categorie de infracțiuni, ceea ce atestă că acest flagel este unul de importanță majoră, ce necesită acțiuni consistente de combatere și prevenire.

*Referitor la personalitatea inculpatului MÎNDRESCU Sergiu ******instanța de judecată reține că potrivit informației privind trecutul infracțional al inculpatului, se atestă că acesta anterior nu a fost condamnat (f.d.45; 166, cauza penală nr.2021031145).

Referitor la circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, instanța de judecată reține următoarele:

Procurorul Ivan BURLACU, în rechizitoriu întocmit în cauza penală nr.2021031068, și procurorul Drăgălin PĂDURE, în rechizitoriu întocmit în cauza penală nr.2021031145, nu au invocat existența cărorva circumstanțe atenuante prevăzute de art.76 alin.(1) Cod penal, sau a cărorva circumstanțe agravante prevăzute de art.77 alin.(1) Cod penal, care ar urma a fi reținute la stabilirea pedepsei în privința inculpatului MÎNDRESCU Sergiu *****la stabilirea pedepsei.

Subsecvent instanța de judecată reține că în cadrul dezbaterilor judiciare nici acuzatorul de stat Alina FILIMON, și nici apărătorul inculpatului nu au invocat existența cărorva circumstanțe.

Totodată, instanța reține că, MÎNDRESCU Sergiu *****a fost dedus judecății în prezenta speță pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, care potrivit art.16 alin.(3) Cod penal, face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave. Potrivit informației privind trecutul infracțional al inculpatului MÎNDRESCU Sergiu ***** , se atestă că acesta anterior nu a fost condamnat.

Potrivit art.76 alin.(1) lit.a) Cod penal, la stabilirea pedepsei se consideră circumstanță atenuantă săvârșirea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare sau mai puțin grave.

Astfel, la stabilire pedepsei în privința inculpatului MÎNDRESCU Sergiu ***** , pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, instanța de judecată **va reține circumstanța atenuantă prevăzută de art.76 alin.(1) lit.a) Cod penal**, și anume săvârșire pentru prima dată a unei infracțiuni mai puțin grave.

Concomitent, reieșind din faptul că partea acuzării nu a invocat existența cărorva circumstanțe agravante prevăzute de art.77 alin.(1) Cod penal, pentru a nu depăși limitele învinuirii formulate de acuzare, instanța de judecată **nu va reține în speță nicio circumstanță agravantă**.

6.23. Potrivit art.75 alin.(2) Cod penal, în cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infracțorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va

asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

6.24. Curtea Europeană în jurisprudența sa s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, §104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

6.25. După cum a fost menționat supra, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal sunt stabilite următoarele categorii alternative de pedeapsă ce pot fi aplicate persoanelor fizice: amendă și închisoare.

6.26. Conducându-se de criteriile de stabilire a pedepsei analizate în pct.6.22. al prezentei sentințe, precum și reieșind din faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, solicitând examinarea cauzei conform procedurii prevăzute de art.364/1 Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că față de inculpatul MÎNDRESCU Sergiu *****, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, este oportun de a fi aplicată o pedeapsă sub formă de amendă, care va asigura atingerea scopurilor pedepsei penale, or, careva temeiuri ce ar justifica o pedeapsă mai aspră din rândul pedepselor alternative stabilite în dispoziția normei respective, nu au fost constatate.

6.27. După cum a fost menționat supra, potrivit art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitorii și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o pătrime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu amendă.

6.28. Respectiv, noile limite ale pedepsei care sunt pasibile aplicării față de inculpatul MÎNDRESCU Sergiu *****, pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, prin prisma Legii Parlamentului pentru modificarea unor acte normative nr.247 din 29.07.2022, în vigoare din 26.08.2022, determinate potrivit art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, urmează a fi stabilite după cum urmează: amendă în mărime de la 637,5 (șase sute treizeci și șapte,5) unități convenționale la 1012,5 (una mie doisprezece,5) unități convenționale.

6.29. Conducându-se de criteriile de stabilire a pedepsei analizate în pct.6.20. al prezentei sentințe, reieșind din faptul că inculpatul a recunoscut vina în comiterea infracțiunii imputate, solicitând examinarea cauzei conform procedurii prevăzute de art.364/1 Cod de procedură penală, în privința acestuia a fost reținută o circumstanță atenuantă, precum și din noile limite ale pedepsei, stabilite în baza art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, instanța de judecată apreciază că față de inculpatul MÎNDRESCU Sergiu *****, pentru comiterea de către acesta a infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, este echitabilă aplicarea unei pedepse principale sub formă de **amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 40 000 (patruzeci mii) lei.**

6.30. Având în vedere că norma penală prevăzută la art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, stabilește pedeapsa complementară obligatorie, reieșind din aceleași criterii de individualizare a pedepsei penale, instanța de judecată consideră necesar de a-i aplica inculpatului MÎNDRESCU Sergiu *****, pedeapsă complementară

sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an.

Examinarea posibilității liberării de pedeapsă în temeiul prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021

7.1. După cum a fost menționat supra, acuzatorul de stat Alina FILIMON a solicitat ca inculpatul DARIE Nicolae ***** să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, iar inculpatul MÎNDRESCU Sergiu ***** să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, și să le fie stabilite pedepse sub formă de amendă, cu liberarea inculpaților de pedeapsa penală în legătură cu intervenirea amnistiei.

7.2. Totodată, se reține că partea apărării a solicitat aplicarea în privința inculpaților a prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021.

7.3. Instanța de judecată examinând cauza în procedură simplificată, atestă că inculpații DARIE Nicolae ***** și MÎNDRESCU Sergiu ***** la 13.12.2022, au prezentat instanței de judecată acordul scris privind aplicarea prevederilor Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021.

7.4. De asemenea, apărătorul inculpatului DARIE Nicolae *****, avocat Gheorghe COBZAC și apărătorul inculpatului MÎNDRESCU Sergiu *****, avocat Dragoș BOGATU, în cadrul ședinței de judecată din 16.12.2022, au susținut cererile înaintate de inculpați și au solicitat aplicarea Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021 privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, cu eliberarea de răspundere penală a inculpaților.

7.5. Potrivit prevederilor art.107 Cod penal, (1) Amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei. (2) Amnistia nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate. (3) Amnistia nu se aplică în cazul săvârșirii de infracțiuni prevăzute la art.166/1 alin.(2)–(4), precum și persoanelor care au săvârșit asupra minorilor infracțiuni prevăzute la art.171–175/1, 201, 206, 208, 208/1 și 208/2.

7.6. La data de 24.12.2021 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, care a fost publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr.325-333 la 31.12.2021.

7.7. Prin prezenta sentință, inculpatul DARIE Nicolae ***** se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal și i se stabilește pedeapsă principală definitivă sub formă de amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 50 000 (cincizeci mii) lei, precum și pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an, iar MÎNDRESCU Sergiu ***** se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal și i se stabilește pedeapsă principală sub formă de amendă în mărime de 800 (opt sute) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 40 000 (patruzeci mii) lei, precum și pedeapsă complementară sub

formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an.

7.8. Astfel, instanța de judecată atestă că în speță sunt întrunite condițiile stabilite la art.2 alin.(1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, întrucât faptele au fost comise până la adoptarea Legii menționate, iar pedeapsa maximă, ce poate fi aplicată pentru comiterea acestora constituie închisoare pe un termen de până la 5 ani.

7.9. La fel, instanța de judecată apreciază că în cazul examinat nu există interdicții care ar împiedica aplicarea în privința inculpaților a Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021.

7.10. Totodată, instanța de judecată reține că, potrivit art.8 al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, se absolvă de pedeapsa complementară, cu excepția privării de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate și a privării sau anulării dreptului de a conduce mijloace de transport, persoanele în privința cărora se aplică prevederile art. 2–5 și art. 7.

7.11. Pentru motivele expuse supra, deși vinovăția inculpatului DARIE Nicolae *****în comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, precum și vinovăția inculpatului MÎNDRESCU Sergiu *****în comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, este adevărată, instanța de judecată îi va elibera pe inculpați de pedeapsa penală principală sub formă de amendă pe aceste articole, or, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale, a executării pedepsei, precum și altor consecințe ale condamnării.

ACȚIUNEA CIVILĂ

8.1. Potrivit jurisprudenței CtEDO (hotărârea Tonchev vs Bulgaria din 19.11.2009), Curtea a recunoscut încălcarea art. 6 CEDO prin nesoluționarea acțiunii civile în procedura penală și a statuat că, „... în situația în care sistemul intern permite reclamantilor să introducă o acțiune civilă alăturată procesului penal, statul are obligația să se asigure că aceștia se bucură de garanțiile fundamentale prevăzute de art. 6 ale Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale din 04 noiembrie 1950”.

8.2. Potrivit jurisprudenței CtEDO, cauza Boldea vs. România (15.02.2007, nr. 19.997/02), dreptul la un proces echitabil, garantat de art.6 alin.1 din Convenție, înglobează, printre altele, dreptul părților la proces de a prezenta observațiile pe care le consideră relevante pentru cauza lor, acest drept nu poate fi considerat efectiv decât dacă aceste observații sunt într-adevăr „ascultate”, adică analizate temeinic de către instanța sesizată. Cu alte cuvinte, art.6 implică în special, în sarcina instanței, obligația de a proceda la o analiză efectivă a mijloacelor, argumentelor și propunerile de probe ale părților Perez vs. Franța (12.02.2004, nr. 47.287/99); Van de Hurk vs. Olanda (19.04.1994).

8.3. Conform art.219 alin (1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează prin depunerea unei cereri, adresate procurorului sau instanței de judecată, de către persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia. (2) Persoanele fizice și juridice cărora le-a fost cauzat prejudiciu nemijlocit prin acțiunile interzise de legea penală pot intenta o acțiune civilă privitor la despăgubire prin: 1) restituirea în natură a obiectelor sau a contravalorii bunurilor pierdute ori nimicite în urma săvârșirii faptei interzise de legea penală; 2) compensarea cheltuielilor pentru procurarea bunurilor pierdute ori nimicite sau restabilirea calității, aspectului comercial, precum și repararea bunurilor deteriorate; 3) compensarea

venitului ratat în urma acțiunilor interzise de legea penală 4) repararea prejudiciului moral sau, după caz, a daunei aduse reputației profesionale. (3) Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală dacă el se exprimă în cheltuieli pentru: 1) tratamentul părții vătămate și îngrijirea acesteia; 2) înmormântarea părții vătămate; 3) plata sumelor de asigurare, indemnizațiilor și pensiilor; 4) executarea contractului de depozit al bunurilor. (4) La evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

8.4. Potrivit art.221 alin.(1) Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se intentează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea procesului penal până la terminarea cercetării judecătorești. (2) Cod de procedură penală, acțiunea civilă se intentează față de bănuít, învinuit, inculpat, față de o persoană necunoscută care urmează să fie trasă la răspundere sau față de persoana care poate fi responsabilă de acțiunile învinuitului, inculpatului.

8.5. Instanța de judecată reține că prin Ordonanța din 28.10.2021, ISAC Gheorghe, a fost recunoscut în calitate de parte vătămată (f.d.29, cauza penală nr.2021031068), și prin Ordonanța din 28.10.2021, ISAC Gheorghe a fost recunoscut în calitate de parte civilă (f.d.30, cauza penală nr.2021031068).

Prin încheierea protocolară din 16.12.2022, ISAC Gheorghe a fost recunoscut în calitate de parte civilă, iar inculpatul DARIE Nicolae *****a fost recunoscut în calitate de parte civilmente responsabilă.

La data de 16.12.2022, partea vătămată și civilă ISAC Gheorghe a solicitat în cadrul ședinței de judecată de a anexa la materialele cauzei penale acțiunea civilă formulată.

În motivarea acțiunii civile indică că:

Prin fapta interzisă de legea penală, inculpatul DARIE Nicolae ***** , în perioada lunii august anul 2019, data exactă nu a fost posibil de stabilit de către organul de urmărire penală, acționând cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea consecințelor, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor lui ISAC Gheorghe, creându-i acestuia o reprezentare falsă a realității, l-a indus în eroare și i-a prezentat ca fiind adevărată fapta mincinoasă privitoare la posibilitatea perfectării pe căi legale a unui permis de conducere, emis de către autoritățile Române, pe numele lui Alexandru CHISELIUȚI.

Menționează că, în timp ce ISAC Gheorghe se afla în ***** , i-a transmis lui DARIE Nicolae suma de 800 de euro, echivalentul a 15 611,68 lei, pentru a-l ajuta să perfecteze actul numit supra. La scurt timp, din motive necunoscute DARIE Nicolae a comunicat că pentru obținerea actului vizat, mai este necesară o sumă de bani, respectiv ISAC Gheorghe i-a transmis o brățară confecționată din aur cu proba 585 la preț de 1200 euro, echivalentul a 23 417,52 lei.

După primirea mijloacelor bănești și brățara menționată mai sus, DARIE Nicolae ***** , nu și-a onorat angajamentele asumate și a părăsit teritoriul Republicii Moldova, deplasându-se în Italia, acțiuni prin care a cauzat părții vătămate ISAC Gheorghe, daune în proporții considerabile în sumă totală de 39 029 lei.

Respectiv, solicită de a încasa de la inculpatul DARIE Nicolae ***** , în beneficiul său, suma de 1 600 (una mie șase sute) euro, cu titlu de prejudiciu material.

8.6. Referitor la **prejudiciul material** pretins de către partea vătămată și civilă ISAC Gheorghe, instanța de judecată reține următoarele.

Potrivit art.19 Cod civil, repararea prejudiciului (1) În condițiile legii, persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege poate cere repararea integrală a prejudiciului patrimonial și nepatrimonial cauzat astfel. (2) Se consideră prejudiciu patrimonial cheltuielile pe care persoana lezată le-a suportat sau urmează să le suporte la restabilirea dreptului sau interesului recunoscut de lege încălcat, distrugerea sau deteriorarea bunurilor sale (daună reală), precum și profitul ratat ca urmare a încălcării dreptului sau interesului recunoscut de lege (profit ratat). (3) Se consideră prejudiciu nepatrimonial (prejudiciu moral) suferințele fizice și psihice, precum și diminuarea calității vieții. În cazul vătămării sănătății, prejudiciul nepatrimonial cuprinde, de asemenea, pierderea sau diminuarea unei capacități a corpului uman (prejudiciu biologic). (4) Pierderea șansei se repară doar dacă ea constă în dispariția actuală și certă a unei eventualități favorabile. Mărimea acestui prejudiciu corespunde șansei pierdute și nu poate fi egală cu avantajul care ar fi rezultat din șansă dacă ea se materializa. (5) Repararea prejudiciului presupune repunerea persoanei lezate în situația în care s-ar fi aflat dacă prejudiciul nu se producea.

Art.1998 alin.(1) Cod civil, stabilește că cel care acționează față de altul în mod ilicit, cu vinovăție este obligat să repare prejudiciul patrimonial, iar în cazurile prevăzute de lege, și prejudiciul moral cauzat prin acțiune sau omisiune.

Art.2021 Cod civil stabilește că (1) Prejudiciul cauzat unei persoane ca urmare a declarației dolosive făcute de o altă persoană, prin cuvinte sau comportament, urmează a fi reparat. (2) Declarația se consideră dolosivă dacă cel care o face știe că ea este falsă și are ca scop de a determina destinatarul să facă o greșeală.

Tragerea la răspundere civilă poate avea loc cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții:

- infracțiunea să fi produs prejudiciul;
- între infracțiunea săvârșită și prejudiciul reclamat să existe un raport de cauzalitate;
- prejudiciul trebuie să fie cert;
- prejudiciul să nu fi fost reparat;
- să existe manifestarea de voință a celui vătămat de a fi despăgubit.

8.7. Sub acest aspect, instanța de judecată menționează că reparația prejudiciului în procesul penal poate fi înfăptuită doar atunci când între fapta ilicită și prejudiciu există un raport de cauzalitate, direct sau indirect. Este necesar ca prejudiciul să aibă o întindere determinată. Caracterul cert al prejudiciului înseamnă că acesta este un prejudiciu sigur, s-a produs în realitate, poate fi evaluat.

8.8. Instanța de judecată menționează că în cauză penală nr.2021031068, DARIE Nicolae *****a fost dedus judecății pentru inducere în eroare în scopul dobândirii ilicite a bunurilor părții vătămate ISAC Gheorghe și prezentarea ca fiind adevărată a faptei mincinoase privitor la posibilitatea perfectării pe căi legale a unui permis de conducere, emis de către autoritățile române pe numele lui Alexandru CHISELIUȚI, cauzând părții vătămate prejudiciul în valoare de 39 029 lei, pentru ce a și fost recunoscut vinovat.

8.9. În ce privește acțiunea civilă înaintată de către ISAC Gheorghe, instanța de judecată reține că din acțiunea civilă rezultă că acesta solicită de a încasa de la inculpatul DARIE Nicolae *****, suma de 1 600 (una mie șase sute) euro, cu titlu de prejudiciu material.

8.10. În cadrul ședinței de judecată din 16.12.2022, inculpatul DARIE Nicolae *****a recunoscut integral acțiunea civilă înaintată de partea vătămată și civilă ISAC Gheorghe.

8.11. Instanța de judecată apreciază că această sumă este reală. Respectiv, având în vedere că prin înaintarea acțiunii civile privind încasarea prejudiciului material, ISAC Gheorghe nu urmărește o îmbogățire fără just temei, instanța de judecată apreciază întemeiată acțiunea civilă înaintată, și respectiv consideră necesar de a încasa din contul lui DARIE Nicolae *****în beneficiul părții civile ISAC Gheorghe, suma totală de 1 600

(una mie șase sute) euro, exprimați în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației, cu titlu de prejudiciu material.

CHELTUIELI JUDICARE

9.1. În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.14) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiuni privind cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

În pledoaria finală acuzatorul de stat Alina FILIMON, a solicitat de a încasa din contul inculpatului DARIE Nicolae *****, în beneficiul statului, a sumei de 1078 (una mie șaptezeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare pentru efectuarea expertizei judiciare nr.202235A0656 din 28.10.2022.

Conform art.227 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal. Cheltuielile judiciare cuprind sumele: plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali; cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delict; care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei sau de reconstituire a faptei; cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală. Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art.228 alin.(1) Cod de procedură penală, în modul prevăzut de legea procesuală penală, din sumele alocate de stat vor fi compensate următoarele cheltuieli judiciare suportate de către martori, partea vătămată, partea civilă, asistenții procedurali, interpreți, traducători, experți, specialiști, reprezentanții legali ai părții vătămate, ai părții civile: 1) cheltuielile făcute în legătură cu prezentarea la citare în organul de urmărire penală și în instanță; 2) cheltuielile de cazare; 3) salariul mediu pentru toată perioada de participare în procesul penal; 4) cheltuielile de reparare, restabilire a obiectelor care au fost deteriorate în urma utilizării lor în cadrul acțiunilor procesuale la cererea organului de urmărire penală sau a instanței. (2) Organele, întreprinderile, instituțiile și organizațiile de stat sânt obligate să păstreze salariul mediu pentru toată perioada de timp în care partea vătămată, reprezentantul ei legal, asistentul procedural, interpretul, traducătorul, specialistul, expertul, martorul au participat în procesul penal la citarea organului de urmărire penală sau a instanței. (3) Expertului și specialistului li se recuperează, de asemenea, costul materialelor care le aparțin și care au fost utilizate pentru executarea însărcinării respective. (4) Expertul, specialistul, interpretul, traducătorul au dreptul la recompensă pentru executarea obligațiilor, afară de cazurile când le-au executat în cadrul unei însărcinări de serviciu. (5) Cheltuielile suportate de persoanele menționate la alin.(1) vor fi recuperate la cererea acestora în baza unei hotărâri a organului de urmărire penală sau a instanței în mărimea stabilită de legislația în vigoare.

Conform prevederilor art.229 Cod de procedură penală (1) Cheltuielile judiciare sânt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului. (2) Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatei cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare. Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în vîrstă a căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare. (3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației

materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor. (4) În cazul condamnării câtorva persoane în aceeași cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependență de vinovăția, gradul de răspundere și situația materială a fiecăreia din ele. (5) În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părții vătămate cu învinuitul, inculpata, instanța de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părții vătămate, a învinuitului, inculpatei sau numai a uneia din părți. (6) În caz de deces al condamnatului până la intrarea în vigoare a sentinței, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesorilor lui. (7) În cazul condamnaților minori, pot fi obligați la achitarea cheltuielilor judiciare părinții sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligațiilor lor față de minor.

Instanța de judecată menționează că conform prevederilor art.143 Cod de procedură penală expertiza se dispune și se efectuează, în mod obligatoriu, pentru constatarea: 1) cauzei morții; 2) gradului de gravitate și a caracterului vătămărilor integrității corporale; 3) stării psihice și fizice a bănuیتului, învinuitului, inculpatei – în cazurile în care apar îndoieli cu privire la starea de responsabilitate sau la capacitatea lor de a-și apăra de sine stătător drepturile și interesele legitime în procesul penal; 3/1) stării psihice și fizice a persoanei în privința căreia se reclamă că s-au comis acte de tortură, tratamente inumane sau degradante; 4) vârstei bănuیتului, învinuitului, inculpatei sau părții vătămate – în cazurile în care această circumstanță are importanță pentru cauza penală, iar documentele ce confirmă vârsta lipsesc sau prezintă dubiu; 5) stării psihice sau fizice a părții vătămate, martorului dacă apar îndoieli în privința capacității lor de a percepe just împrejurările ce au importanță pentru cauza penală și de a face declarații despre ele, dacă aceste declarații ulterior vor fi puse, în mod exclusiv sau în principal, în baza hotărârii în cauza dată; 6) altor cazuri când prin alte probe nu poate fi stabilit adevărul în cauză.

Prin Încheierea Judecătorei Chișinău (sediul Buiucani) din 21.09.2022, a fost numită expertiza psihiatrico-legală în condiții de ambulatoriu în privința inculpatului DARIE Nicolae ***** (f.d.144-145, cauza penală nr.2021031145).

Astfel, de către experții judiciari psihiatri CAZACU Vasile și ȚÎNȚARI Eugeniu, din cadrul Centrului de Medicină Legală a Ministerului Sănătății, a fost întocmit Raportul de expertiză judiciară nr.202235A0656 din 28.10.2022, fiind suportate cheltuieli în mărime de 1078 (una mie șaptezeci și opt) lei (f.d.148-153, cauza penală nr.2021031145).

În acest sens, instanța de judecată reține că urmărirea penală ocazională efectuează efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedura, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuția cuvenită experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi pentru aplicarea legii penale celui ce a comis infracțiunea. Ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală: întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia.

Mai mult decât atât, alin.(2) al art.143 din Codul de procedură penală, care prevedea că „Plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin.(1) se face din contul mijloacelor bugetului de stat”, a fost abrogat prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr.316 din 22.12.2017, în vigoare din 09.02.2018.

Prezenta cauză penală a fost examinată după adoptarea acestei Legi menționate supra, respectiv, instanța de judecată consideră necesar de a încasa de la inculpatul DARIE Nicolae *****, în beneficiul statului, suma de 1078 (una mie șaptezeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr.202235A0656 din 28.10.2022.

10. Potrivit materialelor cauzelor penale corpuri delict nu au fost stabilite, iar potrivit cauzei penale nr.2021031068, măsura preventivă aplicată în privința inculpatului DARIE Nicolae *****a încetat de drept.

11. În temeiul celor expuse, examinând sub toate aspectele, complet și obiectiv circumstanțele cauzei penale, în conformitate cu prevederile art.2 alin.(1) al Legii privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.243 din 24.12.2021, art.art.162 alin.(1) pct.4), 219-221, 227-229, 341, 364/1, 384, 385, 389, 392-395, 397, 402 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de judecată,-

H O T Ă R Ă Ș T E :

DARIE Nicolae *****, se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, și i se aplică pedepse pentru fiecare dintre acestea după cum urmează:

- pentru comiterea infracțiunii art.190 alin.(1) Cod penal (cauza penală nr.2021031068), pedeapsă principală sub formă de amendă în mărime de 600 (șase sute) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 30 000 (treizeci mii) lei;

- pentru comiterea infracțiunii art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal (cauza penală nr.2021031145), pedeapsă principală sub formă de amendă în mărime de 900 (nouă sute) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 45 000 (patruzeci și cinci mii) lei, precum și pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an.

Potrivit prevederilor art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs real de infracțiuni constatate prin prezența sentință, prin cumul parțial al pedepselor, se stabilește lui DARIE Nicolae *****, **pedeapsă principală definitivă sub formă de amendă în mărime de 1000 (una mie) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 50 000 (cincizeci mii) lei și pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an.**

DARIE Nicolae *****recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art.190 alin.(1) și art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, în temeiul art. 2 a Legii nr. 243 din data de 24 decembrie 2021, privind Amnistia în legătură cu Aniversarea a XXX-a de la Proclamarea Independenței Republicii Moldova, se liberează de pedeapsa principală sub formă de amendă.

Termenul pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an, urmează a fi calculat din momentul rămânării definitive a prezentei sentințe.

MÎNDRESCU Sergiu *****, se recunoaște vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, și i se aplică pedeapsă principală sub formă de **amendă în mărime de**

800 (opt sute) unități convenționale, ceea ce constituie potrivit art.64 alin.(2) Cod penal, 40 000 (patruzeci mii) lei, precum și pedeapsă complementară sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an.

MÎNDRESCU Sergiu *****recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art.42 alin.(2), art.190 alin.(2) lit.b) și c) Cod penal, în temeiul art. 2 a Legii nr. 243 din data de 24 decembrie 2021, privind Amnistia în legătură cu Aniversarea a XXX-a de la Proclamarea Independenței Republicii Moldova, se liberează de pedeapsa principală sub formă de amendă.

Termenul pedepsei complementare sub formă de privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de circulația mijloacelor bănești sau mijloacelor materiale pe un termen de 1 (un) an, urmează a fi calculat din momentul rămânării definitive a prezentei sentințe.

Se admite integral acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată și civilă ISAC Gheorghe, cu privire la încasarea prejudiciului material.

Se încasează de la DARIE Nicolae *****, IDNP *****, în beneficiul părții vătămate și civile ISAC Gheorghe, IDNP *****, suma de 1 600 (una mie șase sute) euro, cu titlu de prejudiciu material, exprimați în monedă națională la cursul oficial al leului moldovenesc valabil la data executării obligației.

Se încasează de la DARIE Nicolae *****, IDNP *****, în beneficiul statului Republica Moldova, suma de 1078 (una mie șaptezeci și opt) lei, cu titlu de cheltuieli judiciare suportate pentru efectuarea Raportului de expertiză judiciară nr.202235A0656 din 28.10.2022.

Sentința motivată pronunțată în ședință publică la 22 februarie 2023.

Sentința este cu drept de atac în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chișinău (sediul Buiucani).

Președintele ședinței, Judecător

/semnătura/

Vitalie

BUDECI

Copie veridică

/Judecător V.BUDECI/ _____

